HRUSHTSHEV ESITTI UUDEN ASEISTARIISUMISOHJELMAN

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 113 — Vol. — XLII vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Tiistaina, syysk. 27 p. — Tuesday, Sept. 27, 1960

* * * * * * * * *

Kaksi ja puoli tuntia kestäneessä puheessaan N-liiton valtuuskunnan johtaja ehdotti siirtomaajärjestelmän lakkauttamista ja YKn johdon uudelleen järjestämistä

New York. — Nikita Hrushtsheä Neuvostoliiton YKn 15. yleiskokoukseen osallistuvan valtuuskunnan johtaja, käytti perjantaina laajan puheenvuoron yleiskokouksen yleiskeskustelussa.

NLn ministerineuvoston puheenjohtaja kosketteli tämän hetken kansainvälisen poliittisen elämän peruskysymyksiä. Hän ehdotti, että uuden sodan valmistelu ja kansojen suvereenisten oikeuksien loukkaaminen tuomitaan ja lopetetaan, että siirtomaajärjestelmä lakkautetaan täydelleen ja lopullisesti ja että vihdoinkin ratkaistaan aseistariisuntaprobleema. Hrushtshev käsitteli jälleen rauhanomaisen rinnakkaisolon ongelmaa korostaen, että se on meidän aikanamme ainoa järkevä kansainvälisten suhteiden kehittämisen suunta.

Pääministeri Hrushtshev käsitteli vielä puheessaan Korean, Saksan ja Kongon kysymyksiä. Edelleen vetosi hän yleiskokoukseen, että Kiinan kansantasavalta ja Mongolia vihdoinkin hyväksyttäisiin järjestön jäseniksi. Pääministeri esitti myös ehdotuksen YKn pääsihteerin korvaamisesta kollektiivisella elimellä ja esitti harkittavaksi YKn päämajan siirtämisen esim. Sveitsiin, Itävaltaan tai Neuvostoliittoon, jotta järjestölle turvattaisiin parhaat mahdolliset työskentelyolosuhteet.

JULISTUSLUONNOS SIIRTOMAAJÄRJESTELMÄN LOPETTAMISESTA

Neuvostoliiton valtuuskunnan johtaja ilmoitti neuvostohallituksen jättävän yleiskokouksen käsiteltäväksi julistusluonnoksen, jossa esitetään seuraavaa:

1. Kaikille siirtomaille, holhouksen alaisille maille ja muille itsehallintoa vailla olevile alueille myönnetään välittömästi täydellinen itsenäisyys ja vapaus rakentaa omaa kansallista valtiota kansan ilmaiseman tahdon ja toivomuksen mukaan. Siirtomaajärjestelmä ja siirtomaahallinto on kaikissa muodoissaan lakkautettava täydellisesti, niin että tällaisten alueiden kansat saisivat mahdollisuuden määrätä itsenäisesti kohtaloistaan ja valita valtiomuotonsa.

2. Puretaan kaikki vierailla alueilla maanomistuksen tai vuokra-alueiden muodossa esiintyvät siirtomaavaltioiden tukipisteet.

3. Kaikkien maiden hallituksia kehoitetaan poikkeuksetta noudattamaan tiukasti ja tinkimättömästi valtioiden välisissä suhteissa YKn peruskirjan ja tämän julistuksen kaikkien valtioiden tasavertaisuutta ja suvereenisten oikeuksien ja alueellisen eheyden kunnioittamista koskevia säännöksiä ja olemaan suvaitsematta mitään kolonialismin ilmenemismuotoja sekä myöntämättä mitään erikoisoikeuksia tai etuisuuksia toisille valtioille toisten valtioiden vahingoksi.

Hrushtshev korosti, että YKn toimenpiteet siirtomaajärjestelmän lopulliseksi likvidoimiseksi olisivat ensinnäkin omiaan paikallistamaan ja sammuttamaan nykyisin esiintyvät sodanvaaran pesäkkeet siellä, missä on käynnissä aseellinen kamppailu siirtomaavaltiaiden ja kansojen välillä ja tämän lisäksi se vähentäisi huomattavasti uuden sotaselkkausten syntymisen vaaraa.

Neuvostoliiton valtuuskunnan johtaja sanoi toivovansa, että tästä yleiskokouksesta muodostuisi historiallinen virstanpylväs tiellä kohti siirtomaajärjestelmän täydellistä ja lopullista lakkauttamista maapallollamme.

ASEISTARIISUNTA YK:n TÄRKEIN TEHTÄVÄ

Hrushtshev syytti Yhdysvaltoja ja eräitä muita valtioita, sen NATO-liittolaisia siitä, että niiden asennoitumisen tähden ei aseistariisuntaongelman selvittämisessä ollut tähän mennessä saavutettu tuloksia.

Siitä syystä Neuvostoliiton hallitus onkin ehdottanut, että YKn yleiskokous käsittelisi aseistariisuntakysymystä, koska huomattava enemmistö YKn jäsenvaltioista ei ole vähimmälläkään tavalla kiinnostunut aseistautumisesta ja toivoo vilpittömästi kilpavarustelun lopettamisesta. Neuvostoliiton hallitus on sitä mieltä, että nyt olisi saatava mukaan aseistariisuntaneuvotteluihin myös puolueettomuuspolitiikkaa noudattavat valtiot.

Neuvostoliiton hallitus on jättänyt yleiskokouksen yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa koskevan sopimuksen perussäännökset tässä ehdotuksessa, jossa mennään monessa uhteesa puolitiehen vastaan länsivaltojen kantaa, ovat perustana Neuvostoliiton hallituksen kesäkuun 2 pnä 1960 maailman kaikkien hallitusten käsiteltäväksi jättämän ehdotuksen pääajatukset.

Neuvostoliiton valtuuskunnan johtaja lausui, että kestävä rauha voidaan turvata ainoastaan siten, että ankaran kansainvälisen valvonnan alaisuudessa hävitetään kaikki aseet ja puretaan asevoimat. Hän tähdensi, että Neuvostoliitto ei tule koskaan suostumaan aseistuksen valvontaan ilman aseistariisuntaa.

Hrushtshev tähdensi, että YK:lla ei ole toista tehtävää, joka olisi yhtä tärkeä ja kiireellinen kuin se, että aseistariisunnasta tulisi reaalinen tosiasia, että lopultakin alkaisivat käytännön teot, nimittäin sotamiesten kotiuttaminen, aseiden, myös ydinaseiden sekä ydinaseiden kuljetusvälineiden hävittäminen.

Hrushtshev totesi, että rauhanomainen rinnakkainolo on asiallisesti katsoen jo todellisuutta ja että se on saanut kansainvälisen hyväksymisen. Kysymys on nyt siitä, miten saataisiin rinnakkainsolo vahvistumaksi, miten voitaisiin estää etukäteen poikkeamiset rauhanomaisesta rinnakkainolosta, jotka tavantakaa synnyttävät vaarallisia kansainvälisiä selkkauksia.

NL JA USA VOIVAT TOIMIA YHDESSÄ

Hrushtshev sanoi, että huolimatta kaikesta, mitä viime kuukausien aikana on tapahtunut Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen välillä on hän edelleenkin syvästi vakuuttunut siitä että nämä molemmat maat voi-

(Jatkuu 2. sivulla)

* * * * * *

Vaihtoehtona YKn uudelleen järjestämiselle vain kylmän sodan jatkuminen

Glen Cove. — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev sanoi täällä sanomalehtimiehille sunnuntaina, että ellei Yhdistyneiden Kansakuntien johdossa tehdä joitakin vissejä muutoksia, se tulee merkitsemään kylmän sodan edelleen jatkumista.

Hrushtshev tapasi sanomalehtimiehet neuvostoliittolaisten käytössä olevan Glen Coven maatilan edustalla, jossa hän oli viettämässä viikonloppua. Hän käveli ulkopuolelle maatilan rautaisesta portista ja keskusteli maantiellä sanomalehtien edustajien kanssa noin 75 minuuttia.

Sanomalehtimiesten kysellessä hänen suhtautumisestaan YKn yleissihteeri Hammarskjöldiin NLn pääministeri sanoi, että hänen Y-Kssa antamansa lausunto ei ollut kohdistettu itse Hammarskjöldiä kohtaan henkilönä, vaan että kysymys oli yleissihteerin ominaisuudesta yleisesti.

Hän lisäsi: "Kysymys on siitä, että Hammarskjöld on myötämielinen Yhdysvalloille ja edustaa todellisuudessa niitä maita, joita Yhdysvallat johtaa . . .

"Emme asetu sotimaan Hammarskjöldiä vastaan, vaan etsimme parempia järjestömuotoja taataksemme todellisen kansojen välisen rauhanomaisen rinnakkaiselon, joka ei vaarantaisi minkään maan etuja. Tämä on meidän kantamme. Tämä ei ole sotaisa kanta.

"Olemme valmiit antamaan kannatuksemme mr Hammarskjöldille jos hänen rinnallaan olisi sosialististen ja puolueettomien maiden edustajat tasasuhtaisin valtuuksin varustettuna . . .

"Aikomuksemme ei ole asettaa oma edustajamme Hammarskjöldin tilalle, sillä emme kuitenkaan saavuttaisi päämääräämme ja koska sittenkin vielä olisi olemassa se epäluulo, joka yhtyy tällä hetkellä Hammarskjöldiin."

Hän sanoi, että mahdollisesti sana sovinto olisi liian suurimyksellinen sana käyttää niistä mahdollisuuksista, jotka voivat seurata Britannian pääministeri Macmillanin ja presidentti Eisenhowerin Yhdistyneiden Kansakuntien Yleiskokoukseen saapumisesta. (Eisenhower puhui jo viime viikolla Yleiskokoukselle). "Mutta yleisesti puhuen me kannatamme suhteiden parantamista Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain välillä ja jos mr Macmillan voi tässä auttaa, olemme sen kannalla", sanoi hän.

Kun sanomalehtimiehet kysyivät häneltä mitä Neuvostoliitto tulisi tekemään jos sillä taholla ei hyväksytä hänen ehdotuksiaan YKn uudelleen järjestämisestä, Hrushtshev vastasi: "Se merkitsee sitä, että tämän järjestön muodostaneiden valtojen välillä ei tule olemaan siltään normaalisia suhteita. Se merkitsee, että kysymyksessä olevia ongelmia ei voida ratkaista rauhanomaisin keinoin, vaan vaikeiden tilanteiden vallitessa.

"On olemassa kaksi vaihtoehtoa — joko rauhanomainen ratkaisu tai muussa tapauksessa meidän on luotettava voimien tasapainoon. Toisin sanoen, meidän on jatkettava kylmän sodan olosuhteissa olemista."

Kuuba voinee vaatia USAta lähtemään Guantanamosta

United Nations. — Kuuban pääministeri Fidel Castro sanoi eilen neljä tuntia kestäneessä puheessaan YKn Yleiskokoukselle, että hänen hallituksensa harkitsee vakavasti mahdollisuutta pyytää kansainvälisen lain puitteissa jotta Yhdysvaltain laivasto- ja muut asevoimat kotiutettaisiin Guantanamon tukikohdalta.

Castro sanoi, että Kuuban taholta ryhdyttäisiin sellaiseen toimenpiteeseen jos tämä Kuuban eteläranalla sijaitseva Yhdysvaltain omistama asetukikohta mitenkään muodostuu vaaraksi Kuuballe ja sen kansalle.

Pitkän ja tyhjentävän puheensa kuluessa Castro sai lukuisia suosionosoituksia lukuisilta edustajilta kun hän viittasi siihen, että Kuuba ei suinkaan ole yksin taistelussaan Yhdysvaltain imperialismia vastaan. Neuvostoliiton valtuuskunnan johtaja Hrushtshev oli suosionosoittajien joukossa muistuttaen kirjeenvaihtajia siitä, että Neuvostoliitto on luvannut Kuuban hallitukselle apua jos siltä taholta sitä pyydettäisiin.

Castro lainasi Yhdysvaltain amiraali Arleigh Burken aikaisemmasta puheesta, jossa hän sanoi, että Yhdysvallat on valmis ryhtymään aseelliseen taisteluun jos Kuuba uskaltaa takavarikoida Guantanamon tukikohdan ja että Neuvostoliitto ei uskaltaisi yleistä sotaa peläten sekaantua asiaan.

Hän vihjasi amiraali Burkelle, että hän voisi hyvinkin olla väärässä ja että jos hän olisi väärässä, niin hän leikkisi maailman tulevaisuuden kanssa.

Aikaisemmin puheessaan Castro arvosteli Yhdysvaltoja ja Amerikan valtojen järjestöä (OAS) syytöksestään, että Neuvostoliitto oli mukana sekaantunut läntisen maapallonpuoliskon asioihin.

Hän sanoi, että Yhdysvallat, eikä Neuvostoliitto, oli lähettänyt lentokoneita Kuuban alueelle.

Hän korosti, että kummallisesti kyllä, OAS ei ollut tuominnut Yhdysvaltoja näistä lennoista eikä Kuuban asioihin sekaantumisesta. "Ei, sen sijaan tuomittiin Neuvostoliitto. Neuvostoliitto ei ole hyökännyt meitä vastaan. Mistä hetkestä lähtien on voitu pitää heikomman maan puolustamista hyökkäyksenä", kysyi hän.

Castro aloitti puheensa valittamalla, että häntä ja hänen johtamaansa edustajistoa oli kohdeltu huonosti heidän saavuttua New Yorkiin.

Kuuban Castro ja Neuvostoliiton Hrushtshev tervehtivät toisiaan erittäin ystävällisesti saavuttuaan YKn Yleiskokoukseen, jossa Castro ilmoitti varmoin sanoin Yhdysvalloille, että Kuuban hallitus ei tule sietämään Kuuban kansan uhkaamista Yhdysvaltain taholta ja että Kuuba voinee mahdollisesti vaatia yhdysvaltalaisia joukkoja lähtemään Guantanamon tukikohdalta.

Väittää Neuvostoliiton jo kokeilleen miehitetyllä avaruuslaivalla

San Francisco. — Avaruuslentäjäopetussuunnitelman palveluksessa oleva prikaatikenraali Don Flickhinger sanoi täällä lauantaina, että Neuvostoliitossa oli tapettu joitakin avaruuslentäjiä epäonnistuneissa yrityksissä saada ihminen avaruuteen.

Kuitenkin New Yorkista myöhemmin saaneissa uutisissa sanotaan että Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev oli sanonut jotta vaikka Neuvostoliitossa ollaan valmiita tekemään sellainen yritys, niin tähän mennessä sellaista ei olla yritetty eikä ketään oltu niinolleen tarpeettomasti uhrattu sellaisessa yrityksessä.

Autotyöläiset vaativat canadalaista autoteollisuutta

Windsor. — United Auto Workers union paikallisunio 444 presidentti Charles Brooks ilmoitti viikonlopulla, että union vasemmistolaiset kannattajat tulevat esittämään ehdotuksensa Canadan autoteollisuutta tutkivalle kuninkaalliselle komissiolle.

"Jos harkitaan mitään autoteollisuuden yhdistämistä, haluamme tarjota komissionerille uskoamme, että sellainen yhdistäminen tulisi rajoittua canadalaiseen autoteollisuuteen", sanoi hän.

Mr. Brooks ja hänen vasemmistolaiset seuraajansa ilmaisivat viime viikolla erimielisyytensä union oikeistolaisten johtajien kanssa mikäli oli kysymys Yhdysvaltain ja Canadan autoteollisuuden yhä toisiaan lähemmäksi kytkemisestä.

Hän sanoi, että hänen edustamansa unionistit eivät ole mitenkään ehdottaneet sellaista, että Canadan autoteollisuus kansallistettaisiin, vaan, että järjestettäisiin siten, että Canadassa käytettävät auto-osat valmistettaisiin taloudellisemmin Canadassa.

"Jos Australiassa voidaan tuottaa siellä myytyjä Fordin Falcon-merkkisiä autoja 90-prosenttisesti kotimaisesti", sanoi hän, "niin miksi sitten ei täällä voitaisi tehdä samoin? Ajatelkaa kuinka paljon töitä järjestettäisiin jos siten menettelisimme."

Union oikeistolaisissa piireissä on ehdotettu Canadan autoteollisuuden yhä läheisemmin liittämistä Yhdysvaltain autoteollisuuteen.

Väinö Leskinen on erotettu ryhmästään

Helsinki. — (KU) — Kansanedustaja Väinö Leskinen on erotettu sosialidemokraattisesta eduskuntaryhmästä. Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Gunnar Henriksson kertoi, että Leskinen on itse pyytänyt eroa ja ryhmä on suostunut pyyntöön. Asiasta ei ole odotettavissa ryhmän tiedonantoa.

Uutinen, joka on läheisessä yhteydessä siihen, että kansanedustaja Väinö Leskinen joutuu keskiviikkona jälleen Helsingin raastuvanoikeudessa syytteeseen rattijuoppoudesta, osoittaa, että sosialidemokratisen puolueen entisen puoluesihteerin poliittinen kaari on vakavasti laskemassa. Vielä ei ole tietoa, erotetaanko Leskinen myös sosdem. puolueen puoluetoimikunnasta ja Sosialistisen Aikakauslehden päätoimittajan tehtävistä, joita hän on tähän saakka hoitanut.

Kansanedustaja Leskinen ei ainakaan tässä vaiheessa eroa eduskunnasta, vaan jää irralliseksi eduskuntaryhmistä tai muodostaa Veikko Vennamon tavoin yhden miehen ryhmän.

Canadan pääministeri edelleen USAn linjalla

United Nations. — Kannattaen edelleenkin Yhdysvaltain sotilaspiirien väitettä siitä, että ensin on järjestettävä valvonta ja sitten vasta sovittava aseistariisumisesta, Canadan pääministeri Diefenbaker puhui eilen YKn Yleiskokouksen istunnossa syyttäen, että Neuvostoliiton taholta oli ajettu karille aikaisemmat yritykset päästä sovintoon 10 vallan aseistariisumisneuvotteluissa Genevessä.

(Neuvostoliittolaisella taholla on kuitenkin väitetty, että sellaisen valvonnan järjestäminen ennen todellista aseistariisumisesta sopimista merkitsisi vain vakoilun järjestämistä toisten maiden, tässä tapauksessa Neuvostoliiton alueelle).

Canadan pääministerin puheessa kuitenkin ehdotettiin, että sovittaisiin ydinaseiden, mannerten välisten ohjuksien ja biologisten sekä kemiallisten aseiden kieltämisestä. Tässä yhteydessä hän vaati kuitenkin oikeutta suorittaa välitöntä ohjustukikohtien tarkastamista ja halkaisukelpoisten aineiden sotilaallisiin tarkoituksiin tuottamisen lopettamista sekä nykyisten ydinasevarastojen siirtämistä rauhanomaisiin tarkoituksiin.

Samoin hän vaati puheessaan avaruuden sotilaallisiin tarkoituksiin käyttämisen kieltämistä ja YKn rauhan säilyttämiseksi käyttämien vakinaistamista.

Canadalainen kirjeenvaihtaja Harold Greer kirjoitti näistä Diefenbakerin esittämistä ehdotuksista, että ne oli esitetty tahallisesti kaksimielisessä sävyssä.

Vaikka Diefenbaker korostikin, että näiden toimenpiteiden valvonta on taattava ensin, hän erosi joidenkin kirjeenvaihtajien mielestä Yhdysvaltain virallisesta kannasta siinä, että hänen mielestään länsimaiden tulisi olla valmiita solmiamaan osittaisen sopimuksen aseistariisumisesta Neuvostoliiton kanssa.

Pääministeri syytti, että Neuvostoliitto oli kävellyt ulos 10 vallan aseistariisumisneuvotteluista viime kesäkuun 27 päivänä torpeedoiten siten aseistariisumisneuvottelut. Neuvostoliittolaisella taholla syytettiin silloin, että länsivallat olivat kieltäytyneet vastaamasta Neuvostoliiton kesäkuun 2 pnä tekemiin ehdotuksiin aseistariisumisesta ja että siitä syystä oli hyödytön jatkaa aseistariisumisneuvotteluja. Neuvostoliiton taholta ilmoitettiin silloin, että se tulee esittämään asiat aseistariisuntaehdotuksensa YKn Yleiskokoukselle, jossa länsivallat olisivat pakoitettuja neuvottelemaan maailman mielipiteen painostuksen edessä.

Palkat eivät syynä korkeisiin hintoihin, sanoo George Burt

London. — United Autoworkers union Canadan alueen johtaja George Burt sanoi täällä lauantaina, ettei ole mitään syytä syyttää järjestynyttä työväestöä korkeista tavarain hinnoista.

Hän viittasi siihen, että vain noin yksi viidesosa Canadan 6,300,000 työläisestä on järjestäytynyt ja siitäkään syystä ei sopisi syyttää järjestynyttä työväestöä nykyisestä hintojen korkeudesta.

Mr. Burt sanoi, että Canadassa vallitseva työttömyys johtuu vain huonosta järjestelystä teollisuuden omistajien ja hallituksen taholta.

$9,000,000 kuin tuhka tuuleen

Yhdysvaltain kuusatelliittiyritys ei onnistunutkaan

Cape Canaveral. — Yhdysvallat yritti sunnuntaina saada satelliitin kiertämään Kuuta, mutta tuloksena oli vain se, että yrityksessä menetettiin $9,000,000—$10,000,000 arvosta omaisuutta.

Sen sijaan, että Pioneer VI raketti olisi kyennyt kuljettamaan satelliitin silloin 250,000 mailin etäisyydessä sijaitsevaa Kuuta kiertämään sen toisen vaiheen moottorin ilmoitetaan kieltäytyneen toimimasta ja raketin palaneen jossain Maan ilmakehässä kuljettuaan mahdollisesti joitakin tuhanseja maileja.

Kansallisen ilmailu- ja avaruushallinnon palveluksessa oleva tri Adolph Thiel kertoi sanomalehtimiehille, että raketin 5,000 paunaa painava toisen vaiheen moottori oli se, joka kieltäytyi toimimasta kysymyksessä olevassa Atlas-Able-raketissa.

Hän sanoi, että moottori oli kyllä ryhtynyt toimimaan, mutta oli kuitenkin toiminut odotettua paljon huonommin ja sammuneen paljon aikaisemmin kuin suunniteltu 110 sekunttia oli kulunut umpeen. Tri Thiel sanoi, että hyvin mahdollisesti raketin kolmas vaihe ei syttynytkään ja vaikka se olisikin syttynyt, raketti olisi siihen mennessä ollut niin kaukana suunniteltulta radaltaan, että se olisi kuitenkin pudonnut takaisin Maan ilmakehään.

Hän arvioi, että raketin viimeisin osa yhdessä sen 387 paunan hyötöpainon kanssa putosi johonkin Intianmeren yllä olevaan ilmakehään ja paloi siellä.

Ilmailu- ja avaruushallinnon virkailija Lawrence Hogarth sanoi, että nyt jo on olemassa toinen raketti ja sille järjestetty hyötypaino toista yritystä varten. Hän ei kuitenkaan voinut sanoa koska sellainen uusi yritys tehtäisiin. Toiset avaruushallinnon virkailijat arvioivat, että sellainen yritys voitaisiin suorittaa mahdollisesti kuukauden tai kahden kuluttua.

Tämän viimeisimmän yrityksen epäonnistumisen syitä on kuitenkin ensin tutkittava ja sellaisten tutkimuksien tuloksien perusteella päätettävä koska uusi yritys voitaisiin suorittaa odottaen parempia onnistumisen mahdollisuuksia. Ensimmäinen ilmoitus yrityksen epäonnistumisesta tehtiin noin tunti sen jälkeen kun raketti oli lähetetty matkalleen.

Tämä oli seitsemäs kerta kun Yhdysvallat on yrittänyt lähettää rakettia Kuuhun. Kolme aikaisimmista yrityksistä myös on epäonnistunut sen takia, että rakettien moottorit olivat kieltäytyneet toimimasta suunnitellulla tavalla.

DIEFENBAKER HYLKÄÄ N-LIITON EHDOTUKSET

United Nations. — Canadan pääministeri Diefenbaker syytti puhuessaan sanomalehtimiehille sunnuntaina, että Neuvostoliiton pääministeri oli uusilla ehdotuksillaan aseistariisumisesta saattanut Yhdistyneet Kansakunnat siihen toivottomaan asemaan, että hänen mielestään ei nyt voida enää neuvotellakaan aseistariisumisesta.

Hän väitti, että Hrushtshevin vaatimukset jotta perustettaisiin YKlle kollektiivinen johto yleissihteerin asemesta on johtanut siihen, ettei voida nyt enää järjestää maailmanlaajuista aseistariisumista. Hän sanoi edelleen, että jos Yleiskokouksessa hyväksyttäisiin Hrushtshevin viime perjantaina esittämät ehdotukset, siten "täydellisesti kuohittaisiin kaikki mahdolliset YKn toimenpiteet."

Syyttäen, että syy tähänastisten

(Jatkuu 4:nnellä sivulla)

VIIME TIEDOT

Geneve. — Yhdysvaltain, Britannian ja Neuvostoliiton edustajat aloittivat tänään uudelleen viiden viikon keskeytyksen jälkeen neuvottelunsa ydinaseiden kokeilun kieltämisestä.

Lagos. — Nigeriassa aloitettiin eilen kuusi päivää kestävät juhlat maan itsenäisyyden saavuttamisen johdosta. Virallinen itsenäisyyden tunnustaminen tapahtuu ensi lauantaina kun Britannian kuningatarta edustava kuningattaren serkku prinsessa Alexandra ojentaa itsenäisyysasiakirjat Nigerian edustajalle. Nigeria on suurin jälellä olevista Britannian afrikkalaisista siirtomaista. Sen 36,000,000 asukasta edustaa yhtä kuudesosaa koko Afrikan väkiluvusta.

Pretoria. — Suurmaanomistaja David Pratt, joka ampui kahdesti rotusyrjintää kannattavaa Etelä-Afrikan pääministeri Verwoerdia aikaisemmin tänä vuonna, havaittiin täällä eilen mielenvikaiseksi. Hän ei niin ollen joudu oikeuden eteen, vaan vankilaan siksi kunnes hallitus tekee päätöksen hänen asiansa johdosta.

United Nations. — YKn yleissihteeri Dag Hammarskjöld sanoi täällä eilen, että huolimatta häntä vastaan kohdistetuista arvosteluista hänellä ei ole minkäänlaisia aikeita erota virastaan.

Leopoldville. — YKn taholta ilmoitettiin täällä eilen, että pääministeri Lumumban hallitukselle myötämieliset ghanalaiset joukot kuljetetaan lähitulevaisuudessa pois Leopoldvillestä.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Pääministeri Hrushtshevin puhe

Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin viime perjantaina YK:n Yleiskokouksessa pitämä yli kaksi tuntia kestänyt puhe on sanan varsinaisessa merkityksessä yleismaailmallisen keskustelun kohteena ja alaisena.

Hänen puheensa tärkeyttä ja merkitystä voidaan ehkä kaikkein parhaiten arvostaa vertaamalla sitä Yhdysvaltain presidentti Eisenhowerin torstaiseen puheeseen. Kuten tiedetään, presidentti Eisenhower oli yleisen mielipiteen painostuksesta pakoitettu muuttamaan suunnitelmiaan ja tulemaan aikaisemmista kielloista huolimatta YK:n istuntoon. Tämän kannanmuutoksen syyksi ilmoitettiin silloin julkisesti ja erityisesti korostaen, että presidentti Eisenhower puhuu ennen pääministeri Hrushtshevia siinä mielessä ja toivossa, että hän saa etuotteen eli aloitteenteon käsiinsä! Mutta hänen puheensa oli, kuten porvarillisissakin piireissä melko yleisesti myönnetty, pääasiassa vanhan vatkaamista ja sellaisenaan siis mahoa. Kukaan ei ole kiinnittänyt juuri vähääkään huomiota siihen, mitä presidentti Eisenhower "ensiksi" sanoi, mutta koko maailma kuunteli ja osoitti suosiotaan sille, mitä pääministeri Hrushtshev esitti ja ehdotti.

* * *

Laajassa puheessaan pääministeri Hrushtshv esitti mielenkiintoisia ajatuksia ja esityksiä hyvin laajalta alalta, mainiten esim. nimeltä kymmenien eri maiden, mukaanlukien Suomen nimet, ja arvionsa niiden merkityksestä.

Mutta päähuomio sittenkin kiintyy hänen yksityiskohtaisiin ehdotuksiinsa aseistariisunnan hyväksi, siirtomaajärjestelmän täydellisesti lakkauttamiseksi "sen kaikissa muodoissa", YK:n pääsihteerin viran korvaamiseksi kolmihenkisellä kollektiivisella johdolla, sekä YK:n päämajan muuttamiseksi johonkin rauhallisempaan paikkaan.

Korostaen voimakkaasti sitä, että aseistariisuntasopimus on tämän hetken tärkein tehtävä, Hrushtshev syytti USAta erikoisesti ja samalla myös sen NATO-liittolaisia sitä, että niiden asennoitumisen takia ei ole aseistariisumisongelman selvittämisessä saavutettu mitään käytännöllisiä tuloksia. Tämän vuoksi hän ehdotti, että aseistariisumiskysymyksen käsittelyyn olisi saatava "idän" ja "lännen" edustajain lisäksi myös puolueettomuuspolitiikkaa noudattavien maiden edustajat.

Hän kiinnitti huomiota siihen, että Neuvostoliiton Yleiskokoukselle nyt esittämässä aseistariisumisehdotuksessa mennään monessa suhteessa puolitiehen länsivaltoja vastaan sekä huomioidaan niiden toivomuksia ja esityksiä tässä asiassa. Pitäen ehkä mielessä länsimaissa niin usein kuultua puhetta "valvonnasta" pääministeri Hrushtshev sanoi korostaen: "Kestävä rauha voidaan saavuttaa vain siten, että ankaran kansainvälisen valvonnan alaisuudessa hävitetään kaikki aseet ja puretaan asevoimat." Mutta, hän tähdensi, Neuvostoliitto ei tule koskaan suostumaan "valvontaan ilman aseistariisuntaa", mikä sellaisenaan saa laajaa ymmärtämystä kaikkialla maailmassa.

Vedoten NL:n yleisen ja täydellisen aseistariisumisen hyväksymisen puolesta puhuja sanoi, että nyt olisi lopultakin päästävä puheista tekoihin, eli käytännölliseen sotamiesten kotiuttamiseen, aseiden, myös ydinaseiden ja ydinaseiden kuljetusvälineiden hävittämiseen."

* * *

Pääministeri Hrushtshevin puhetta TV:ssa seuranneet panivat merkille sen suuren innostuksen ja myötätunnon, minkä hänen esityksensä kolonialismin lopettamiseksi sai varsinkin entisten siirtomaiden edustajilta. Puheensa yhteydessä Hrushtshev esitti virallisena ehdotuksena hyväksyttäväksi 3 kohtaa käsittävän julistuksen siirtomaajärjestelmän lopettamiseksi "sen kaikissa muodoissa" — siis myös taloudellisen riistonkin muodossa. Tämän julistuksen perusteella taattaisiin kaikille siirtomaille mahdollisuus määrätä itsenäisesti kohtalostaan ja valita valtiomuotonsa, minkä ne itse haluavat.

Samaa myös on, että tämä ehdotus, kuten Neuvostoliiton esitys yleistä ja täydellistä aseistariisumissopimusta varten, tulee saamaan suurta kansansuosiota kautta maailman ja myös YK:n yleiskokouksen istunnossa.

* * *

Kaikkein enimmän välitöntä kohua on länsimaissa herättänyt pääministeri Hrushtshevin esitys, että YK:n pääsihteerin tilalle perustettaisiin kollektiivinen elin, johon tulisi kolme jäsentä, joista kukin edustaisi määrättyä valtioryhmää — 1 jostakin Yhdysvaltoja tukevasta maasta, 1 sosialistisen maailmanosan edustaja ja 1 puolueettomien maiden edustaja.

Tätä esitystä on ihme ja kumma visseissä länsimaissa selitetty jopa "sodanjulistukseksi" koko YK:ta, eikä vain mr. Hammarskjöldiä vastaan. Meidän oma pääministerimme, mr. Diefenbaker katsoi aiheelliseksi sanoa viime sunnuntaina, että tämä ehdotus tarkoittaisi muka "YK:n kaikkien toimenpiteiden kuohitsemista (emasculation)". Miten tällainen arviointi sopii demokraattiseen maailmankatsomukseen, sitä me emme voi ymmärtää. Pääministeri Diefenbakerin mielestä menee kaikki päin mäntyä silloin jos maailmanlaajuisesti toimivan suurjärjestön johtoon nimitetään 3-henkinen "johtokunta", jos saa luvan kysyä. Muu ei kelpaa kuin yhden miehen yksinvalta.

Ajatellaanpa asiaa hieman toiseltakin puolelta. YK:n pääsihteeri on valittu kerta Yleiskokouksen ja myös Turvallisuusneuvoston päätösten yksinvaltainen tulkitsija ja toteuttaja. Nykyinen pääsihteeri Dag Hammarskjöld on kapitalistisen maailmankatsomuksen omaava "aristokraattimielinen" diplomaatti. Hänen edeltäjänsä oli myös kapitalistisen maailmankatsomuksen omaava henkilö. Ja tiukan tullen mr. Hammarskjöld asettui Kongossa imperialismin puolelle, kuten hänen edeltäjänsä, mr. Lie menetteli Koreassa.

Kaikesta huolimatta imperialismi ei ole enää "kukkona maailman tunkiolla". Maailma on nyt jakaantunut pääasiassa kolmeen leiriin — imperialistiseen, sosialistiseen ja puolueettomien maiden leiriin. Tässä tilanteessa ja sen asemaan menettelytapaan verraten Neuvostoliitto olisi tietenkin voinut vaatia, että YK:n pääsihteerin toimeen on saatava sosialistivaltain kerralla jonkun sosialistisen maan edustaja. Mutta ne, jotka nyt "vaativat", että YK:n pääsihteerin tulee olla ikuisesti porvarillisesti ajatteleva diplomaatti, eivät luonnollisestikaan suostu mitenkään myöntämään samanlaisia mahdollisuuksia vastapelureilleen.

Tässä tilanteessa Neuvostoliitto huomioi maailmassa nyt vallitsevat todelliset olo- ja voimasuhteet ja ehdottaa niiden perusteella ainoata johdonmukaista ratkaisua — pääsihteerin tilalle olisi muodostettava 3-henkinen kollektiivinen johto, mikä todella edustaa sekä YK:ta että nykyistä maailmaa. On turhaa väitellä siitä, tuleeko tämä ehdotus hyväksytyksi 15. istunnon aikana tai eikö tule. Varmaa kuitenkin on, että sellainen tuiki tärkeä uudistus tehdään joko ennemmin tai myöhemmin, ja Canadan pitäisi tukea ja kannattaa sitä.

Mikäli on puhe YK:n päämajan muuttamisehdotuksesta johonkin sopivampaan paikkaan, niin se tulee välttämättömyydeksi, jos YK:n "toisin ajattelevia" ja värillisiä edustajia kohdellaan New Yorkissa kuin "toisenluokan" ihmisiä. Tämän kysymyksen lopullinen ratkaisu riippuu siis ensitilassa siitä, miten Yhdysvallat tähän asiaan suhtautuu.

Kuten näkyy pinnallisestikin asiaa tarkastaen, pääministeri Hrushtshev esitti puheensa yhteydessä YK:n Yleiskokoukselle tärkeitä ja kauaskantoisia asioita, joista keskustellaan kiihkeästi kautta maailman nyt ja jatketaan keskustelua vielä tämän istunnon päätyttyäkin.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Sanna Kannasto, North Branch, täytti maanantaina syyskuun 26 pnä 82 vuotta.

Katri Riksman, Sointula B. C. täyttää tänään, syyskuun 27 pnä 81 vuotta.

Jalmar Mantere, Dorion Ontario, täyttää tänään, syyskuun 27 päivänä 74 vuotta.

Sofia Ranta, Sault Ste. Marie Ont. täyttää perjantaina syyskuun 30 pnä 70 vuotta.

Anna Tuomi, Edmonton, Alberta, täyttää lauantaina, lokakuun 1 pnä 82 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Billy Graham kylmän sodan profeetta

Berliini. — Itä-Saksan eräs sanomalehti leimasi lauantaisessa kirjoituksessaan yhdysvaltalaisen evankelista Billy Grahamin Berliinin matkan osaksi Yhdysvaltain imperialismin vehkeilyistä.

Neues Deutschland-lehti sanoi, että Graham on Yhdysvaltain imperialismin edustaja, "psykologisen sodan saarnaaja" ja monopolipääoman välikappale.

Grahamin ilmaantuminen jonnekin edeltää aina "Amerikan imperialismin provokatioita", sanottiin ko. kirjoituksessa.

Mitä muut sanovat

"IKE" DIEFENBAKER JA MACMILLAN VAIN NL:n SATELLIITTI RENKEJÄ?

Uumoillen nyt YK:ssa lopullisen välienselvittelyä kommunistien ja lännen välillä, kuten se kirjoituksensa lopussa sanoo, Torontossa ilmestyvä Vapaa Sana valittaa sitä kun Neuvostoliitto ei näe sitä "vaaraa" mikä sitä uhkaa Kiinan väestöpaljoudesta (?) ja leimaa YK:n kokoukseen osallistuvat kapitalististenkin maiden päämiehet (presidentti Eisenhowerin ja pääministeri John Diefenbakerin asti) Neuvostoliiton "satelliittirengeiksi" kirjoittamalla torstaisessa toimitusartikkelissaan:

"Venäjän diktaattori Kruschev (kovapäisiä poikia kun he eivät opi miehen nimeä kirjoittamaan oikein sen paremmin suomalaiseen kuin englantilaiseenkaan malliin — V) on mobilisoinut kaikki satelliittivaltiottensa renkinsä ja johon myös näköjään muutamia aidallaistuvien valtioiden päämiehet ... Sitä osoittaa juuri se, että käytettävissään olevat voimat YK:n Yleiskokoukseen häntä tukemaan ..."

Kun pääministeri Diefenbaker menee myös YK:n istuntoon niin kysyä kaiketi sopii, kumpaan luokkaan Vapaa Sana määrittelee hänet — "Neuvostoliiton "satelliittirengiksi" vaiko "aidalla istuvan maan päämieheksi"?

Dillonin kangastuksia

KIRJ. V. LEVIN

Washingtonin diplomatialle asiat eivät ole hyvin latinalaisen Amerikan maissa. Tullakseen vakuutetuksi tästä ei tarvitse mennä läpi paksuja diplomaattisten asiakirjain kasoja. Yksi riittää todistamaan sen. Viitataan siihen pitkään puheeseen, jonka Yhdysvaltain alivaltiosihteeri Douglas Dillon piti Inter-Amerikan taloudellisessa konferenssissa äskettäin Bogotassa, Colombian pääkaupungissa. Kauan ennen konferenssia amerikkalaiset lehdet julkaisivat puheen osoittaakseen Yhdysvaltain "uutta lähentymistä" latinalaisen Amerikan ongelmiin. Senjälkeen kun puhe oli pidetty latinalaisen maiden edustajain kurkut varmaankin olivat kuivat: kauan odotettu "keidas" osoittautui olleen kangastusta.

Dillon yritti kuvata latinalaisen Amerikn maiden tilannetta todellisessa valossa. Köyhyys ja yhteiskunnallisten oikeuksien puute, sanoi hän, sortaa monia ihmisiä latinalaisen Amerikan maissa. Yhdysvaltain valtuuskunnan johtaja kehoitti, että "suuria toiveita pitäisi antaa perinnöttömille, jotka muodostavat niin suuren osan monien latinalaisen Amerikan väestökerroksista". Näytti siltä, että Dillon oli valmis ilmaisemaan niiden nimet, jotka käyttävät latinalaisen Amerikan maiden köyhyyttä, kuten hän sanoi, "omien itsekkäiden pyyteitten hyväksi". Ketä ovat nämä ihmiset? Rockefellereitä, dupondeja taikka melloneja, jotka ovat kaapanneet leijonan osan latinalaisen Amerikan rikkauksista?

Ei millään tavalla! Dillon on rehellinen itselleen. Hänen mielestään nämä "itsekkäiden pyyteitten" edustajat, kuten ilmeni, eivät olleet kapitalisteja vaan ... kommunisteja. He ovat niitä, jos uskomme Dilloniin, jotka yrittävät pettää latinalaisamerikkalaisia, riistää heiltä "vapautensa" ja "yksilöll.syytensä".

Mutta latinalaisen Amerikan asukkaat ovat jo kauan sitten mitanneet amerikkalaisten kauppamatkustajien tarjoamaa "vapauden" todellista arvoa ja siksi amerikkalaiset monopolistit ovat syvästi murheissaan. Se on "vapautta" joutua työttömiksi vuosikausiksi, "vapautta" kuolla nälkään. Latinalaisen Amerikan kansat ovat valmiita kieltämään Amerikan monopolien "lahjat". He keskittyvät vapauden lippujensa alle. Elämä opettaa heitä eroittamaan taruja todellisuudesta ja "kommunismin uhasta".

Dillon ja hänen päällikkönsä ovat joutuneet kauhun valtaan. Heitä pelottaa heidän kykenemättömyytensä taistella latinalaisessa Amerikassa kasvavaa vihaa vastaan. Tästä syystä Dillon yrittää kaikella voimalla uskottaa hänen latinalaisen Amerikan ystävilleen, että vähäinenkin taloudellinen apu mitä Yhdysvallat on luvannut vastaa heidän vaatimuksiaan.

Argentiinassa ilmestyvä "Democracia" kirjoittaa, että latinalainen Amerikka "vaatii ainoastaan yhtä: että Yhdysvallat, joka on rikastunut etelässä olevien veljiensä kustannuksella lähes vuosisadan pääasiassa tuottajamaana, tulisi antaa apua palauttamalla osan voittojaan. Mutta Yhdysvallat jyrkästi kieltäytyy kuuntelemasta "eteläisten veljiensä" ääntä. 1956—59 kaikista siitä avusta mitä Yhdysvallat antoi ulkomaille latinalaisille Amerikalle annettiin 2 prosenttia ja lisäksi korkealla korolla.

Dillonin puhe osoitti, että heidän suhteensa latinalaisen Amerikan maihin seuraa samaa vanhaa linjaa. Dillon kulutti paljon aikaa ns. Yhdysvaltain "avun" selvittämisessä miten 500 miljoonaa dollaria jaettiin. Dillon ja amerikkalaiset lehdet yrittivät selvittää kuinka Amerikan hallitus "vapaaehtoisesti" jakoi tämän avun.

Mutta tosiasiat paljastavat tällaisen tekopyhän olettamuksen. Tämän ohjelman on sanellut poliittiset tarkoitusperät, erikoisesti Yhdysvaltain yrityksen tukahduttaa Kuuban vallankumous. Washington on käsittänyt, että heidän politiikkansa ei voi murtaa Kuuban kansan tahtoa. Siitä syystä uuden ohjelman tarkoitus on esittää matkijan osaa.

Yrittäköön Dillon ja hänen kaltaisensa mitä hyvänsä yksi asia on varma: uusi ja paljon mainostetun ohjelman tarkoitus on "vihjata" latinalaisen Amerikan hallitseville piireille, että Washingtonin kukkaro on auki heille ainoastaan sikäli kuin ne kannattavat Yhdysvaltoja taistelussa Kuubaa vastaan.

Mitä muita hyviä uutisia Amerikan valtuusto esitti kuulijakunnalleen, lukuunttomatta muutamia "avun" lupauksia rahalaitosten kautta? Ei mitään. Dillon jälleen antoi kolonialistien "neuvoja". "Jumala auttaa niitä jotka auttavat itseään". Mutta Yhdysvaltain edustaja edelleen halusi saada entistä suuremmat alat Yhdysvaltain pääoman sijoituksille latinalaisissa Amerikan luonnon resursseissa.

Tämä erikoisesti huolestuttaa Wall Streetia. Kuuban hallitus kansallistuttaa suuren osan amerikkalaisten omistamia omaisuuksia ja tämä saattaa levottomaksi amerikkalaisten suurpääomistajain mielet. He pelkäävät, että muissa latinalaisen Amerikan maissa ruvetaan seuraamaan tätä esimerkkiä. Ymmärrettävistä syistä Dillon yritti mustata Kuuban hallituksen toimenpiteitä. Hän vaati, että Yhdysvaltain yksityispääomalla taataan sellaiset toimenpiteet jotka "rohkaisevat yksityisten sijoituksia" vain sinne, mihin ne ovat "tervetulleita".

Turhia toiveita, mr. Dillon! Latinalaisen Amerikan maiden ihmiset sanovat "ei", ulkomaalaisille monopolisteille. Heillä on erittäin hyvä syy tähän. Missä teollisuuslaitokset, missä ovat tyydyttävät kodit, missä ovat koulut ja sairaalat ja loppujen lopuksi millä pelloilla ovat uudenaikaiset muokkauskoneet, joita suurpääoman omistajat lupasivat vuosikymmeniä sitten latinalaisen Amerikan tavalliselle kansalle? Vv. 1946—58 Yhdysvaltain yksityissijoituksista latinalaisen Amerikan maihin saatiin voittoja 5,700 miljoonaa dollaria.

Dillonin puhe Bogotan konferenssissa jälleen osoitti kuinka syvä ero vallitsee Yhdysvaltain ja latinalaisen Amerikan maiden välillä. Latinalaisen Amerikan maiden kansojen painostuksen edessä Washington on pakoitettu manööveeraamaan, lupaamaan ja pelaamaan niiden kanssa. Mutta Yhdysvaltain politiikka suuntauksessaan ei ole muuttunut. Tämän politiikan tarkoituksena on lujittaa pan-amerikkalaisia pilareita ja elähyttää jo kauan sitten kuollutta Monroen oppia ja lopullisesti pitää miljoonat latinalaisen Amerikan maiden kansat kontrollissaan. Turhia pyrkimyksiä, gentlemannit! Latinalaisen Amerikan kansat eivät salli sitä.

HRUSHTSHEV ESITTI UUDEN ASEISTARIISUMISOHJELMAN

(Jatkoa 1. sivulta)

vat kulkea käsi kädessä rauhan lujittamisen ja kaikkien valtioiden todellisen kansainvälisen yhteistyön aikaansaamisen parhaaksi. Neuvostohallitus on valmis tekemään vastaisuudessakin kaikkensa suhteiden parantamisen hyväksi meidän maamme ja Amerikan Yhdysvaltojen välillä, sanoi hän.

Hrushtshev muistutti jälleen, että Neuvostoliitto on valmis siirtämään Saksan rauhansopimusta koskevan kysymyksen selvittämistä siinä mielessä, että yritettäisiin päästä yksimielisyyteen tästä sopimuksesta huipputason kokouksessa, jonka Neuvostoliitto on ehdottanut järjestettäväksi lähikuukausina.

Hän lausui toivomuksen, että myös USAn, Englannin ja Ranskan hallitukset tukisivat Neuvostoliiton ponnisteluja tähän suuntaan. NLn ministerineuvoston puheenjohtaja korosti, että rauhan lujittamiseksi kaukoidässä ja kaikkialla maailmassa olisi Korean kysymyksen selvittäminen kipeimmin tarpeen. Hän puolsi Korean kansandemokraattisen hallituksen taholta esitettyä ehdotusta Pohjois- ja Etelä-Korean yhteisen konferenssin järjestämistä.

Hrushtshev kosketteli USAn liittolaisten taholta Neuvostoliitolle osoitettuja moitteita Amerikan hallitusta vastaan kohdistetusta liian ankarasta arvostelusta ja sanoi, että hyvänahkaiseksi heittäytyminen kansainvälisten p r o v o kaatioiden järjestäjiä suojeleva olalle taputteleminen merkitsisi, että rauhan asialle tehtäisiin kelvoton palvelu.

Hrushtshev korosti amerikkalaisten vakoilulentokoneiden lentojen osoittaneen, miten suurta vaaraa rauhalle tietää amerikkalaisten tukikohtajärjestelmä, joka hämähäkinverkon lailla on kietonut otteeseensa kymmeniä Euroopan, Aasian, Afrikan ja latinalaisen Amerikan maita.

Hrushtshev sanoi NATOn olevan eräänlaisen meidän aikamme "pyhä liitto", joka on ottanut itselleen epäkiitollisen tehtävän vapaudenrakkauden hengen karkoittamiseksi kaikkialta minne se ilmaantuu.

NLn valtuuskunnan johtaja kehoitti Yhdistyneitä Kansakuntia tekemään kaiken mikä suinkin on tehtävissä, Kuubaa uhkaavan ulkopuolisen vaaran torjumiseksi. Jos sallittaisiin asian kehittyminen Guatemalan tapauksen asteelle merkitsisi se sellaisten tapahtumien päästämistä valloilleen, joiden seurauksia tällä hetkellä kukaan tuskin pystyisi ennakolta arvaamaan.

Hrushtshev rinnasti Kongon tapahtumia vuonna 1956 tapahtuneeseen Suezin kriisiin ja eritteli Kongoa vastaan tähdätyn salaliiton todellista taustaa, jonka ytimenä on, että monopolistit pelkäävät menettävänsä käsistään Kongossa olevat ydinaseiden tuotantoon tarvittavat raaka-aineet. Tämän salaliiton langat johtavat Brysselistä muiden suurten NATO-maiden pääkaupunkeihin.

Hrushtshev sanoi rauhan asian kannalta turmiolliseksi ja alentavaksi tilannetta, jonka vallitessa Kiinan kansantasavalta on vailla edustusta Yhdistyneissä Kansakunnissa.

Hän korosti, että olisi vihdoinkin korkea aika hyväksyä myös Mongolian kansantasavalta YKn jäseneksi.

Hrushtshev totesi, että YKn koneisto ja varsinkin sen pääsihteeri ottaa ratkaisuja tehdessään usein lähtökohdaksi määrätyn valtioryhmän kannanoton. Aika on kypsynyt kehittää YKn toimintaa paremmaksi sekä kokonaisuutensa että sen työelinten osalta.

KOLLEKTIIVINEN ELIN PÄÄSIHTEERIN TILALLE

Neuvostoliiton hallitus ehdottaa, että pääsihteerin tilalle — pääsihteerin, joka on tällä haavaa yleiskokouksen ja turvallisuusneuvoston päätösten yksinvaltainen tulkitsija ja toteuttaja — perustettaisiin kollektiivinen elin, johon tulisi kolme jäsentä, joista kukin edustaisi yhtä määrättyä valtioryhmää.

EHDOTUS YKn PÄÄMAJAN SIIRTÄMISESTÄ

NL:n valtuuskunnan johtaja esitti ajatuksen, että koska USA, kuten käytäntö on osoittanut, rajoittaa ja loukkaa eri valtioiden edustajien oikeuksia, olisi syytä ehkä valita YKn keskukselle joku toinen sijoituspaikka, esimerkiksi Sveitsi tai Itävalta. Hän lisäsi, että mikäli katsottaisiin tarkoituksenmukaiseksi sijoittaa YKn päämaja Neuvostoliittoon, niin siellä sille taattaisiin parhaat mahdolliset työskentelymahdollisuudet, täysi vapaus ja turvallisuus kaikille edustajille, heidän poliittisista ja uskonnollisista vakaumuksistaan ja ihon väristä riippumatta.

Hrushtshev kehoitti neuvostokansan puolesta yleiskokouksen edustajia muistamaan heidän tehtävänsä ylevää ja suurta merkitystä ja lopetti puheensa sanoen: Tehkäämme niin, että YKn 15. yleiskokous ei olisi ainoastaan toiveiden, vaan myös toiveiden täyttymisen yleiskokous.

Nkrumahin ehdotus:

YKn tunnustettava Lumumban hallitus

New York. — Ghanan presidentti Nkrumah vaati perjantaina, että Kongon YK-joukkojen ylijohdolle heti annettaisiin selvät ohjeet tukea laillista hallitusta, jonka presidenttinä on Kasavubu ja pääministerinä Lumumba.

Nkrumah käytti ensimmäisenä puheenvuoron YKn yleiskokouksen aloittaessa toisen päivän yleiskeskustelun.

Koko Kongon on tunnustettava Kasavubun ja Lumumban tuomiovalta, sanoi Nkrumah. Hänen mielestään YK:n joukkojen kokoonpanoa olisi muutettava siten, niin että niihin kuuluisi ainoastaan niiden afrikkalaisten valtioiden joukko-osastoja, joilla nyt on joukkoja Kongossa. Myös näiden valtioiden edustajien olisi huolehdittava YKn hallinnosta Kongossa.

Nkrumah teki mm. seuraavat ehdotukset Kongon kysymyksessä:

1. Kaikkea apua on annettava keskushallitukselle, joka on YK:n täydellisesti tukema Kongon laillinen hallitus.

2. Kaikki yksityiset armeijat, niiden joukossa Katangassa olevat belgialaisten upseerien johtamat osastot on riisuttava aseista ja Kongon kansallinen armeija organisoitava ja koulutettava, jotta se lopulta voisi esittää oikeata osaansa kansallisarmeijana, kun keskushallitus katsoo mahdolliseksi tulla toimeen ilman YK:n joukkoja.

3. Uuden YK:n ylijohdon on autettava keskushallitusta palauttamaan laki ja järjestys turvallisuusneuvoston ensimmäisen päätöslauselman mukaisesti, johon luottaen Ghana ja muut riippumattomat afrikkalaiset valtiot asettivat joukko-osastonsa YK:n johdon alaisuuteen.

4. YK:n on annettava takeet Kongon alueellisesta koskemattomuudesta sen väliaikaisen asetuksen mukaisesti, josta sovittiin Kongon tullessa itsenäiseksi.

5. Kaikki finanssi- ja teknillinen apu annetaan YK:n välityksellä yksissä neuvoin laillisen hallituksen kanssa ja sitä valvoo YK:n valitsema riippumattomien afrikkalaisten valtioiden muodostama komitea.

Nkrumah piti Kongon kysymystä, koko Afrikkaa koskevana ennakkopäätöksenä.

Kongon tapahtumat ovat tehneet täysin oikeutetuiksi varoitukseni, että Afrikkaa uhkaa balkanisoituminen, ja samoin myös jokapäiväiset arviointini uudesta kolonialismista, tavasta antaa Afrikan kansalle riippumattomuus toisella kädellä voidakseen ottaa sen takaisin toisella.

Prinssi Charles "liikemiehenä"

Lontoo. — Yhdentoista vuoden ikäisestä prinssi Charlesista on kehittynyt Associated Press-uutistoimiston kirjeenvaihtajan selostuksen mukaan vilkasjärkinen suurliikemies.

Hän on ryhtynyt osallistumaan neljännesvuosittain pidettäviin kokouksiin hänen talousneuvonantajainsa kanssa, jotka pitävät huolen hänen yhä lisääntyvästä omaisuudestaan.

Juuri tällä hetkellä hänen sanotaan olevan suuresti kiinnostuneen kaupasta, jonka mukaisesti hänestä tuli lähellä Plymouthia, Saltmarshissa, sijaitsevan talon omistaja. Charles pyysi mahdollisuutta saada nähdä talon ennenkuin se annettaisiin vuokralle 410 punnan hinnasta vuosittain hänen nimessään.

Viime viikolla Charles sai tietää, että hänen omaisuutensa oli kasvanut odottamasti 12,000 punnalla ($33,600). Raha tuli erään Cornwallin herttuakunnassa kuolleen miehen jäämistöstä. Miehellä ei ollut mitään tunnettuja sukulaisia. Tavallisesti Britanniassa ilman sukulaisia kuolleiden henkilöiden omaisuus annetaan valtiorahastoon, mutta Cornwallin herttuakunnassa se annetaan kruununprinssille hänen ollessa myös Cornwallin herttua.

Vuotuiset tulot harttuakunnassa sijaitsevista prinssi Charlesin omaisuuksista ovat noin 90,000 puntaa ($252,000), mutta tästä summasta Charles ei saa kuin 10,000 puntaa vuosittain verovapaana kunnes hän täyttää 18 ikävuotta. Loppu siirretään ns. siviililistan rasituksien helpottamiseksi — niiden menoerien, jotka koituvat kuninkaalliselle perheelle maksettavista määrärahoista. Esimerkiksi kuningatar saa tästä rahastosta 475,000 puntaa ($1,330,000) vuosittain — vero vapaana.

BCn kunnat vaativat enemmän apua maak.-hallitukselta

New Westminster, B. C. — British Columbian maakunnan kuntien johtajat päättivät viime viikonlopulla kolmipäiväisen konferenssinsa uudella vaatimuksella, että kuntien on saatava enemmän taloudellista apua maakuntahallitukselta.

Mutta mahdollisuudet tilanteen muuttamiseksi ovat tällä kertaa jokseenkin vähäiset, sillä muutosta vaativat ovat juuri ne ihmiset, jotka joutuivat häviölle viimeksipidetyissä maakuntavaaleissa, joissa valittiin uudelleen valtaan Social Credit-hallitus.

Kuntien asia kaikesta sen tärkeydestä huolimatta ei saanut viime maakuntavaaleissa kyllin suurta kannatusta, sillä asiasta kuntien yhdistyksen edellisen puheenjohtaja kenraali C. A. Murisoninkin kirjoittama raportti, jossa vaadittiin jotta maakuntahallitus ottaisi vastuulleen kaiken muun paitsi omaisuuden omistajille välittömästi suoritetun palvelun, ei saanut siinä määrin kannatusta, että sen laatija olisi valittu lainlaatijakuntaan. Konservatiivit olivat ilmoittaneet kannattavansa sellaista ohjelmaa, mutta heidänkään joukosta ei valittu ainoatakaan ehdokasta lainlaatijakuntaan.

Social Credit-hallitus ilmoitti kuntien yhdistykselle jo vuosi sitten, että sillä taholla ei pidetty Murisonin suunnitelmasta, mutta siitä huolimatta kuntien yhdistys uusi vaatimuksensa viime viikonlopulla. Jos suunnitelma hyväksyttäisiin, niin se merkitsisi sitä, että maakuntahallituksen olisi maksettava kaikesta opetuksesta, sairashoidosta ja varattomien avustamisesta.

Kuntien yhdistys on ryhtynyt vaatimaan, että suoritettaisiin enemmän alueellista suunnittelua, hyväksyttäisiin laki, jolla sallittaisiin kuntien pakoittaa rakennusalueiden rakennuttajat järjestämään niille alueille kunnallinen palvelu (likaviemärit ja vesijohdot sekä kadut) ja että raha-asioissa sallittaisiin tehdä päätös yksinkertaisella enemmistöllä eikä 60 prosentin enemmistöllä kuin nykyään.

PÄIVÄN PAKINA

Oi niitä onnen poikia!

Viime viikkoisessa yhdessä mehukkaimmassa uutistiedossa kerrottiin, että viidentoista pitkän odotusvuoden jälkeen Canadan asevoimille annetaan vihdoinkin — amerikkalainen teräskypärä!

Me jotka olemme sellaisia teräspottuja joutuneet joskus kokeilemaan, voimme hengemme silmillä nähdä sen suuren ilon ja riemun, minkä tämä uutistieto aiheutti!

Raamatussa kerrotaan, että Jaakoppi palveli aikoinaan "seitsemän vuotta Raakelin tähden". Mutta nyt tuli lyödyksi tämäkin ennätys koska Canadan asevoimat ovat palvelleet peräti "viisitoista vuotta a m e r i k k a laisten teräskypärien vuoksi".

Asiaa koskevassa CP:n uutistiedossa kerrottiin, että näitä "20-prosenttia canadalaisia parempia" amerikkalaisia teräspyttyjä on ollut varastoissamme jo vuodesta 1945 alkaen, mutta viranomaisten selitysten mukaan on ollut kaksikin syytä, miksi niillä ei ole aikaisemmin poikamme onnellistutettu. Nämä syyt ovat:

"1. Ne tekisivät canadalaisjoukot enemmän amerikkalaisia muistuttaviksi.

"2. Varastoissa on vielä suuria määriä canadalaisia teräskypäriä — lähes 205,000 kappaletta, jotka kestäisivät nykyisen käytön perusteella seuraavan sadan vuoden ajaksi."

Mutta vaikka varastoissamme onkin kokonainen vuorenkorkuinen kasa teräskypäriä, niin siitä huolimatta on hankittu 48,000 miestä käsittävälle armeijallemme 60,000 amerikkalaista teräskypärää.

— Anteeksi, asia ei ole vallan näin mutkaton. Ko. uutistiedossa kerrotaan tosin, että nyt canadalaisille sotapojille jaettavat teräskypärät ovat amerikkalaisia "Mark 1-mallisia" pyttyjä, jotka ovat olleet Yhdysvaltain asevoimien käytössä ensimmäisestä maailmansodasta alkaen.

Mutta kun yhtenä ongelmana on se, että näitä rajantakaisia pyttyjä pitävistä sotilaista tulee amerikkalaisia muistuttavia miehiä, niin siksi kaiketi on keksitty, että nämä amerikkalaiset kypärät eivät olekaan enää amerikkalaisia, vaan "NATO-mallisia" kypäreitä.

Ja tällä selityksellä on kuulema pohjaa niin paljon, että amerikkalaiset kypäröitä tuottavat sotatarvetehtailijat ovat saaneet niitä myydyksi NATO-liiton eräille muillekin maille — Ranskalle, Länsi-Saksalle (kuinkas sitten) ja Tanskalle.

Näin helposti tulee amerikkalaisesta sotakalustusta "NATO-mallista" tauhkaa!

Mutta me saamme olla aivan varmoja siitä, että näitä "NATO-mallisia" kypäriä tehdään edelleenkin Yhdysvalloissa ja ainoastaan Yhdysvalloissa.

Niiden jakaminen NATO-liiton maille, nyt Canadan sotilaille, on luonnollisesti hyvää afääriä — amerikkalaisille sotatarvetehtailijoille. Siksi saamme olla myös aivan varmoja siitä, että näiden "NATO-mallisten" kypärien jaosta iloitsee tuhannesti enemmän amerikkalaiset sotatarvetehtailijat, erikoisesti kypärien tuotannon alla spesialisoineet sellaiset kuin canadalaiset sotilaat.

Kypärikauppa on tuottoisaa äfääriä, paljon tuottoisempaa kuin omenien myynti hautausmaalla, ja senkin sanotaan kannattavan työntekoa paremmin.

No, jos muistimme ei pahasti petä, meille kerrottiin eräitä vuosia sitten, että käyttöön oli ostettu niin paljon solmioita, että nekin riittävät vuosikymmeniksi, ellei niiden tilalle hankita myös amerikkalaisia.

Kaikki tämä palauttaa mieleemme Ottawan entisen pormestarinnan äskettäisen lausunnon, että Canadan valtio joutuisi auttamattomasti vararikkotilaan, jos lopetettaisiin — nykyinen varustelukilpailu ja viinan myynti.

Asioista löytyy siis aina hieman valoisampiakin puolia.

Me puolestamme sanomme tästä uudesta amerikkalaisesta, eli NATO-mallisesta kypärästä:

Oi niitä onnen poikia, jotka näiden kypärien valmistamisessa keräävät voitto-osingot Yhdysvalloissa — Känsäkoura.

Myös yleisurheilijain kansainväliset kilpailut vapaiksi

IAAF teki asiasta päätöksen Roomassa, mutta Suomen johtavat ovat sen salanneet

Helsinki. — (KU) — Roomassa kokoontunut Kansainvälisen Yleisurheiluliiton (IAAF) kongressi teki selvennyksiä sääntöihinsä hyväksymällä päätöksen, jonka mukaan jäsenliitto voi järjestää kilpailuja liittoon kuulumattomien urheilujärjestöjen kanssa katsomatta siihen, onko kyseessä oleva liitto ainoa ko. maassa vai ei. Päätös ei rajoita kilpailujen toimeenpano-oikeutta siinäkään tapauksessa, että liitto, jonka kanssa jäsenliitto aikoo kilpailut järjestää, olisi aikanaan eronnut kansainvälisen liiton jäsenyydestä. Ainoa rajoitus, joka päätöstä tehtäessä hyväksyttiin oli se, että kilpailujen järjestämisestä on tehtävä aikanaan ilmoitus kansainväliselle liitolle, jotta kilpailut voidaan merkitä kansainvälisten kilpailujen kalenteriin. Tätä samaa menettelyä vaaditaan tällä hetkellä kaikkia kansainvälisiä kilpailuista.

Kansainvälisen Painiliiton päätös, josta aikanaan kerrottiin, antoi meille aiheen tiedustella myös kansainvälisen Yleisurheiluliiton kohdalta, koska Suomen edustajat tässä liitossa eivät ole tehneet selkoa liiton kokouksen päätöksistä. Neuvostoliiton asianomainen urheilujärjestöjen edustaja, joka vastasi tiedusteluumme selitti, että asiasta tehtiin aloitteita useilta taholta ja päätös oli aloitteille myönteinen.

Moskovan kirjeenvaihtajamme lyhyt uutinen Kansainvälisen Yleisurheiluliiton Rooman kongressin päätöksestä on varsin merkittävä Suomen yleisurheilulle. Se vapauttaa TUL:n siitä pannasta, johon se SUL:n toimesta on yritetty kansainvälisissä suhteissa sulkea. Maamme työläisurheiluväki tervehtii päätöstä suurella tyydytyksellä.

Aivan samoin kuin oli laita Kansainvälisen Painiliiton kohlalla, niin on myös yleisurheilussa yritetty salata Rooman kongressin päätökset. Suomen edustajat eivät ole pukahtaneetkaan asiasta.

Totuutta ja tosiasioita ei kuitenkaan voi loppumattomiin pimittää. Tästä yllä oleva lyhyt uutisemme on jälleen kerran vakavana todisteena.

North End Steam Bath
319 N. Court St., Port Arthur, Ont.
Auki torstaina ja perjantaina klo 4.30—11 illalla.
Lauantaisin klo 2 ip.—11 illalla
Puhelin 5-6422

SAASTON PORT ARTHURIN KAUPPA
ON AVATTU uudessa huoneistossa, 294 BAY ST.
(Aivan Imperial pankin vieressä)
Paljon uutta — Uudet muodit — Uudet värit — Uudet laadut
Laatutavaraa ja päivän alhaisimmat hinnat.
ARVOKKAAT ARVONTAKILPAILUT
MIESTEN PUKU $70.00 — MIESTEN HATTU $11.95
6 PARIA NAISTEN NYLONSUKKIA $9.00
Päässette osalliseksi arvontaan, jossa arvotaan yllämainitut palkinnot, käymällä ostoksilla uudessa kaupassamme, jossa kirjoitatte nimenne uuden kaupan vieraskirjaan.
Arvonta tapahtuu lauantaina, lokakuun 29 pnä klo 3 iltapäivällä.
SUOMALAINEN MIESTEN VAATETUSLIIKE
SAASTO'S MEN'S WEAR
294 Bay St. Port Arthur, Ont. Puh. DI 5-5012
635 Simpson St. Fort William, Ont. Puh. MA 2-2251

BAY FISH MARKET
Ensimmäinen kalakauppa Port Arthurissa
Avataan yleisön palvelukseen
TORSTAINA, SYYSKUUN 29 PNÄ
289 Bay St. Puh. DI 4-2832
Tuoretta kalaa pyydysaikana — kalaa kaikkia lajeja lohta, kuhaa, ahventa ja siikaa
SILLIÄ — Norjan, Islannin, Hollannin, Alaskan ja Newfoundlandin silliä.
SAVUSTETTUA KALAA eri lajeja. — SUOLAKALAA aina valmiina.
UNTO OJALA, omistaja.
(27—4—11—18)

International Co-Operative Stores Limited'in
PUOLIVUOSIKOKOUS
pidetään allamainituilla paikkakunnilla seuraavasti:
FORT WILLIAMISSA — Tiistaina, lokakuun 4 pnä klo 8 illalla Ukrainian Labor Hall Club Rooms, 203 Ogden St.
GERALDTONISSA — Keskiviikkona, lokakuun 5 pnä klo 8 illalla Parish Hall, Main St.
KAMINISTIQUIASSA — Torstaina, lokakuun 6 pnä klo 8 illalla Pohjolan haalilla.
LOPULLINEN KOKOUS
SUNNUNTAINA, LOKAUUN 9 PNÄ KLO 10 AP.
316 BAY STREET, PORT ARTHUR, ONTARIO
Kaikkia osakkeenomistajia pyydetään olemaan läsnä.
JOHTOKUNTA.

Suomalaisten kirjailijain
UUSIA ROMAANEJA

ANNIKKI SANKARI:
— ETTEI TEITÄ TUOMITTAISI
243 SIVUA — HINTA SID. $2.50
Kesäpäivän aamu oli kuin morsian, täynnä hämmentynyttä odotusta. Arkiaskareissaan puuhaileva talonväki ei tiennyt, että se enteili kohtalon täyttymystä. Sillä sinä päivänä toisilleen vieraiden ihmisten keskinäiset suhteet, heidän menneisyytensä ja tulevaisuudenhaaveensa joutuivat punnittavaksi. ANNIKKI SANKARI johdottaa romaaninsa henkilöt silmätysten oman sisimpänsä kanssa. He ovat tuominneet — vieläpä syyttömästi — ja he ovat itse saaneet tuomionsa.

ESTI HEINIÖ:
HÄÄMARSSI
242 SIVUA — HINTA SID. $2.50
ESTI HEINIÖ kertoo romaanissaan erään perheen eri tahoille joutuneiden jäsenten dramaattisesta kohtaamisesta.
Viisi sisarusta saapuu vanhan äitinsä kuolinvuoteen ääreen, he asettuvat muutamaksi päiväksi suuren talon puolittain kylmilleen jätettyihin huoneisiin. He ovat maailmalla vieraantuneet toisistaan, kasvaneet kukin omaan kaavaansa, ja heidän on vaikea saada syntymään välitöntä vuorovaikutusta toistensa kanssa. Kuoleman läheisyys ja yhteiset muistot lapsuudesta ankaran äidin komennossa puhkaisevat kuitenkin aukkoja siihen totunnaiseen suojamuuriin, jonka he ovat rakentaneet ympärilleen.

VEIKKO HUOVINEN:
SIINTÄVÄT VUORET
144 SIVUA — HINTA SID. $2.00
Veikko Huovisen "Siintävät vuodet" on hallittu ja ehyt taideteos, joka koskettaa lukijaansa. Se on puhdas ja raikas, miehisen lyyrillinen ja lämpimästi viisas proosaruno. Huovisen yllätys on valloittavaa.

ILONA MARETOJA:
RUUSUAITA
132 SIVUA — HINTA SID. $1.75
Ilona Meretoja kertoo romaanissaan kesäisen tarinan kahden merenrantahuvilan vaiheilta.
16-vuotiaan Marian kesät perheen vanhalla huvilalla ovat aina olleet tyyntä idylliä: yksinäisyyttä, kotoista askartelua ja ongella istumista isoäidin kanssa, jonka tutun suoraselkäisen hahmon naapurit ovat nähneet samalla onkipaikalla jo ennen Marian syntymää.
Mutta tänä kesänä on kaikki muuttunut, ja siihen on syynä tuo sisaruspari, joka on tullut asumaan autiona olleeseen naapurihuvilaan ruusuaidan taakse. Aluksi Maria ei voi sietää Markun itsevarmuutta ja Jaanan torjuvaa ilmeettömyyttä. Mutta vastustamattomasti alkavat ystävyyden langat kutoutua ruusuaidan ylitse, ja vähitellen Marialle paljastuu se mennyt tragedia, jonka varjossa hänen uudet ystävänsä elävät.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69 — SUDBURY, ONTARIO

Brumel leiskautti nyt 224!

Moskova. — Korkeushypyn hopeamitalimies Valeri Brumel, joka äskettäin saavutti Euroopan ennätyksen 2.18, hyppäsi viikko sitten 2.24, parantaen 1,2 sentillä John Thomasin maailmanennätystä.

Brumelin tulosta tuskin kuitenkaan hyväksytään maailmanennätykseksi, sillä Brumelin ilmoitetaan koskettaneen kädellään rimaa yli tullessaan, joka saattoi estää sen putoamisen.

Leningradin Zenith löi canadalaiset jalkapailoilijat 4-1

Leningrad. — Viime lauantaina suoritettiin täällä täkäläisen Zenithin ja vierailevan canadalaisen tähtijoukkueen ottelu, jota Kirov-stadionilla oli seuraamassa 100,000 katsojaa. Ottelu päättyi leningradilaisten voittoon maalein 4—1.

Kun Leningradin joukkue pari kuukautta sitten vieraili Canadassa, kärsi se Vancouverissa 3—2 tappion, joka nyt tuli kuitatuksi.

Leningradilaiset saivat johtomaalin ensimmäisen puoliajan 20 minuutilla. Vancouverilainen Bill Nicol tasoitti sen, kun 32 minuuttia oli kulunut, noin 30 metrin päästä ammutulla laukauksella.

Tämän jälkeen hallitsivat leningradilaiset peliä melkein täydellisesti ja kun 6 minuuttia oli kulunut oli peli 2—1.

Toisella puoliajaa, kun kokonaispeliajasta oli kulunut 70 minuuttia lisäsivät isännät johdon 3—1:ksi. 80 minuutilla tuli vielä maali ja peli oli 4—1.

Maurice "Rocket" Richard, maailman tunnetuin jääkiekkoilija, jonka mm. tshekit kutsuivat Prahaan kunniavieraana seuraamaan jääkiekkoilun maailmanmestaruuskisoja pari vuotta sitten. Richard, jolla on maailmanennätys — 626 maalia — ammattilaisjääkiekkoilun maalienteossa, nähdään tässä kaatamassa shamppanjaa Stanley Cupiin sen jälkeen, kun hänen seuransa Montreal Canadiens viime talvena voitti sen neljännen peräkkäisen kerran. Richard on ollut neljä kertaa maailmanmestaruuden voittaneessa ammattilaisjoukkueessa.

Neuvostoliiton urheilijoilla 136 m-ennätystä

Moskova. — Neuvostoliitossa on nykyisin 187,000 urheilujärjestöä, joihin kuuluu 23,679,000 aktiiviurheilijaa, kertoo juuri ilmestynyt tilastollinen julkaisu "Terveydenhoito SNT Lssa".

Kuluvan vuoden alussa neuvostourheilijain nimissä oli 136 maailmanennätystä.

Vuonna 1959 Neuvostoliitossa oli 2,407 urheilustadionia, 31,456 jalkapallokenttää sekä 230,600 verkko-, kori- ja lentopallokenttää. Lisäksi oli urheilijain käytettävissä lähes 10,000 muuta urheilulaitosta sekä yli 11,000 voimisteluhallia.

Maan vuoristoseuduilla on 213 urheilukeskusta ja alppiurheilumajaa, joissa viime vuonna kävi lähes puoli miljoonaa vierasta. Retkeilyyn osallistui v. 1959 lähes 3,5 miljoonaa henkilöä.

Rafer Johnson filmitähdeksi

Hollywood. — Kymmenottelun olympiamestari, amerikkalainen neekeri Rafer Johnson on allekirjoittanut sopimuksen Twentieth Century-Foxin filmiyhtiön kanssa. Hän tulee esiintymään elokuvassa "Journey Into Danger", jossa mm. Signe Hassolla on eräs pääosista.

Kaufmann oli nyt voittovuorossa

Wuppertal. — Amerikkalainen kultamitalimies Otis Davis ja saksalainen Karl Kaufmann kohtasivat toisensa jälleen viime viikon tiistai-iltana Wuppertalissa pidetyissä yleisurheilukilpailuissa erikoismatkallaan 400 metrillä.

Sateen pilaamilla radoilla Kaufmann voitti ajalla 46,5. Davis hävisi kaksi kymmenystä. Muutamia päiviä sitten miehet päätyivät samalla matkalla maaliin täsmälleen samanaikaisesti, eikä voittajaa voitu määrätä.

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

UUSI "TRIOLA" PITKÄSOITTOLEVY
Tässä pitkäsoitto (Long Playing) levyssä on 10 kappaletta
LT 4
SUUKKOPANTTILEIKKI — Pirkko Mannola
MUISTOJA UKRAINASTA — Kalevi Korpi
TAMARA TANSSII — Ritva Simuna
KOTIKUUSI — Humppa Veikot
VOLGAN RANNALLA — Olavi Virta
PIENI KUKKANEN — Ritva Simuna
MANJUSKA — Lasse Huurre
KUULETHAN SYÖMMEIN KUTSUN—Ritva Simuna
TAMMERKOSKI — Humppa Veikot
IKÄVÖINTIÄ — Paul Norrback
Hinta $3.50 kpl.
(Postitilauksista ostajan maksettava lähetyskulut)
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

TORONTON TOIMEN NAISET JÄRJESTÄVÄT KAHVIAISET SUNNUNTAINA

Toronto. — Toimen naiset järjestävät kahviaiset ensi sunnuntaina, lokak. 2 pnä, kello 3 ip. Donhaalilla.

Tilaisuudessa tulee Hellen Weir tekemään selostuksen Euroopan matkaltaan ja samalla esittämään filmejä. Tilaisuudesta varmaankin muodostuu mielenkiintoinen.

— A. L.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Syystoiminnan avausjuhla on osaston haalilla ensi sunnuntaina, lokak. 2 pnä alkaen kello 8 illalla. Katsokaa lähemmin paikallisiin ilmoituksiin. Ohjelma on monipuolinen, sisäänpääsy vapaa. Väliajoilla tarjoillaan kahvia leivosten kanssa. Terve näkemiin!

* * *

Puhdistustalkoot osaston haalilla on torstaina, t.k. 29 pnä. Aletaan jo kello 9 aamulla. Emännät panevat jo aamulla "mojakan" kiehumaan, jotta päivällä saapi sitä nälän sammuttamiseen.

Oikeastaan on haalirakennuksessa suoritettu maalausta ulkona ja sisällä viime viikkojen ajalla. Syystoiminnan avajaisjuhlissa on kaikki jo puhtaana.

* * *

Valamiehistö, käsittäen 12 miestä, ratkaisi täällä piirioikeudessa viime perjantaina että mrs. B. Viitala ei ollut syyllinen 24-vuotiaan miehensä murhaan toukokuun 7 pnä kotonaan McIntyre-kunnassa tapahtuneen ampumisen yhteydessä. Yleissyyttäjänä toimi A. D. McLennan, kotoisin Fort Francesta ja puolustuslakimiehenä toimi Alfred Petrone.

* * *

Kaupungin valtuuston kokoukselle viime viikolla esitettiin aikaisemmin kuukauden alussa L. Lahden laatima raportti rakennustöistä kaupungissa. Elokuun loppuun mennessä oli myönnetty rakennuslupia 17 uudelle asuntotalolle, 50 korjauslupaa, 12 lisärakennuslupaa, joista yksi kuului yleisiin laitoksiin, joita kaikkiaan oli 4. Myös annettiin 6 lupaa kaupparakennusta varten ja yksi teollisuuslaitokselle. Yhteensä 91 rakennuslupaa, joiden yhteinen rakennusarvio nousi $11,524,177, mikä oli korkeampi kuin viime vuonna.

* * *

Kaiku-kuoron harvestitanssit tulevat varmaan suurenmoisiksi, vakuuttavat kuorolaiset. Valmistetut rullapiletit loppuivat ja täytyi valmistaa lisää mutta nekin menevät kuin kuumille kiville, sillä hyvät voitot odottavat omistajaansa. Hyvä orkesterin soitto saa jalat irti maasta lokakuun 8 p. illalla.—ATH

Tiesittekö että...

— Maan kuoressa esiintyvistä metalleista on alumiini kaikista yleisin, sitä on peräti 8 prosenttia, mutta esim. kultaa vain 0,0000005 prosenttia.

Port Arthurin näyttämöllä avajaisjuhla

Port Arthur, Ont. — CSJ:n Port Arthurin osaston näyttelijät ovat aloittaneet taaskin syystoiminnan ja avajais-tilaisuus on sunnuntaina lokakuun toisena päivänä, alkaen kello kahdeksan illalla. Tilaisuudessa tullaan esittämään paljon arvokasta ja vaihtelevaa ohjelmaa, joten varmaan kannattaa tulla kuulemaan ja katsomaan mitä on saatu aikaan syystoiminnan alkajaisiksi. Sisäänpääsy on kaikille vapaa ja hyvä ravintola naisten järjestämänä antaa virkistystä "ruumiille" sekä hyvä ohjelma "sielulle" sillä ihminen kaipaa niin henkistä kuin ruumiillistakin ravintoa.

Sitten voidaan jo illalla ilmoittaa että ainakin on ajatus saada harjoituksen alle suuri ja paljon voimia kysyvä näytelmä Niskavuoren Naiset, jonka on kirjoittanut "Tervapää". Nämä Tervapään näytelmät ovat saaneet kansojen suuren suosion täällä ja Suomessa.

Ohjauksesta on lupautunut pitämään huolen Sirkka Salma. Hän on ollut sairaslistalla jo pidemmän ajan, mutta nyt hän on jo taas hyvässä terveydessä, joten hänen johdollaan tullaan näkemään nyt syystoimintakauden ensimmäinen näytelmä.

Olisi suotavaa, että meidän näyttelijät taas tulisivat joukolla mukaan ja kun saadaan suuret joukot yhteiseen työhön niin silloin varmaan saame tämän näyttämökauden aikana nähdä monia suuria ja palon työtä kysyviä näytelmiä.

Mitä kaikkea tulee olemaan tämän kauden haravissa siitä voidaan kertoa lisää toisella kertaa, mutta suuret ovat ainakin tuumat ja ainakin toivotaan niiden toteutuvan.

— TAS

Meni hukkaan koko vekotin

Cape Canaveral, Fla. — Yhdysvaltain ilmavoimat lähettivät raketin kuormakärjen 16,000 mailin korkeuteen avaruuteen viime keskiviikkona, mutta radioyhteyden keskeytymisen vuoksi ei sen lennosta saatu tilastotietoja.

Kaikesta huolimatta tätä Blue Scout ohjuksen neitsytkoetta pidetään onnistuneena. USA:n ilmavoimat toivovat voivansa kehittää siitä kaikki-puolisen raketin, minkä avulla voidaan lähettää säätutkimuslaitteita ja satelliitteja avaruuteen.

Tämä 40 jalkaa korkea neliosainen raketti saavutti 22,000 mailin tuntinopeuden ennenkuin se heitti kuormakärkensä avaruuteen.

Tunnin kuluttua ampumisen jälkeen tiedoitettiin, että raketin kuormakärjestä saatiin radiomerkkejä. Myöhemmin sanottiin kuitenkin, että instrumenteista oli saatu harhauttavia merkkejä. He arvelevat kuormakärjen tuhoutuneen laskeutuessaan takaisin ilmakerrokseen.

Kuudentuhannen dollarin rajapyykki sivuutettu

Haastevyöry jatkuu edelleen toivossa, että lehden talousasema saadaan varmasti turvatuksi

Lehtemme lukijat, kannattajat ja ystävät huolehtivat siitä, että muutaman päivän kuluttua kokoontuvalle yhtiökokoukselle voidaan tiedoittaa, että kuudentuhannen dollarin rajapyykki on jo sivuutettu, ja että nyt voidaan kiinnittää koko huomio "rapioiden" hankkimiseen. Haasteryntäys jatkuukin herkeämättä sillä yleisesti käsitetään, että mitä varmemmaksi saadaan lehden talousasema, sitä paremmin se voi lukijakuntaansa palvella. Ja nyt jos koskaan, jolloin maailma muuttuu aivan silminnähtävästi, tarvitaan sellaisia työväenlehtiä kuin Vapaus, joka kertoo totuudenmukaisesti, vastuuntuntoisesti ja todella objektiivisesti maailman tapahtumista ja niiden merkityksestä.

Viikon vaihteessa saapui Vapauden haasterahastoon jälleen 35 lahjoitusta ja niiden katteeksi kaunis rahasumma $109.00, sekä huomattava määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville ja kannattajille.

Nyt on siis elokuun alussa alkaneen haastekampanjan aikana kertynyt karhujen karkoittamiseksi Vapauden kimpusta komea rahasumma, $6.066.55. — Lahjoituksia ja haasteita saapui nyt seuraavasti:

CSJ:n SOINTULAN OSASTO, Sointula, B.C., lahjoittaa vielä $3.00 lisää seurapeli-illan tuloja.

NORTH BRANCHIN V.- JA U.-SEURA ELO, R.R. 4, Port Arthur, vastaa $2.00 haasteisiin ja toivoo toisten seurojen vievän haastetta eteenpäin suuremmilla lahjoituksilla.

ELLEN JA FRED KIVINEN, Sudbury, Ont., lahjoittavat $10.00 Vapauden hyväksi.

LAINA JA URHO PURRA, Sudbury, Ont., vastaavat $5.00 Sanni ja Wm. Murron haasteeseen ja haastavat seuraavat: Helmi ja Otto Isomäki, Port Arthur, Ont. Alma ja Hannu Hietanen, South Porcupine, Ont. ja Emil Erving, Sudbury, Ont.

VAPAUDEN YSTÄVÄ, Lockerby, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja toivoo, että kaikki Vapauden ystävät ja tilaajat lahjoittavat vointinsa mukaan.

UNO KOSKI, Sudbury, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja haastaa kaikki EMPUT ja UNOT tekemään samoin tai paremmin.

LAURI MÄKI, Port Arthur, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi.

GEORGE SAIVO, Port Arthur Ont. lahjoittaa $2.00 entisen $5.00 lahjoituksen lisäksi Vapauden hyväksi ja haastaa "Kaiku-"kuoron tenoreista Alf. Saaren ja Jukka Niemisen, Port Arthurista, viemään haastetta eteenpäin.

ANTTI PITKÄNEN, Port Arthur, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden talousaseman turvaamiseksi ja toivoo kaikkien myöhästyneiden lahjoittajain liittyvän lahjoituksellaan haasteryntäykseen.

JACOB HUHTA, Port Arthur, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi ja kehoittaa kaikkia vanhuudeneläkkeellä olevia tekemään samoin tai paremmin.

VIC. SUOMELA, Port Arthur, Ont. vastaa A. Rissasen haasteeseen lahjoittamalla $5.00 Vapauden säilyttämiseksi kolme kertaa viikossa ilmestyvänä.

SIRKKA JA OLAVI SALMA, Port Arthur, Ont., vastaavat $2.00 saamiinsa haasteisiin ja kehoittavat kaikkia haasteen saaneita lahjoittamaan vointinsa mukaan.

AUNE LIIKALA, Hearst, Ont., vastaa $2.00 Martti Rasinperän haasteeseen ja kehoittaa kaikkia tällä mantereella olevia Tamperelaisia leskiä lahjoittamaan vointinsa mukaan.

VICTOR ALTON, Ladysmith, B.C., vastaa $2.00 Eini ja Vic. Niemen haasteeseen.

HUGO SIREN, Nakina, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi ja haastaa Väinö Kujanpään, Nakinasta, Ont.

EMILIA JA OSKAR SALMI, Websters Corners, B.C., lahjoittaa $2.00 Vapauden haasterahastoon ja toivoo, että kaikki Vapauden lukijat lahjoittaisivat vointinsa mukaan.

VENLA JA WM. HEINONEN, Revelstoke, B.C., lahjoittavat $3.00 Vapauden hyväksi.

MINNIE JA MATTI HUHTALA, Gibsons, B.C., vastaavat $5.00 saamaansa haasteeseen ja kiittävät Ero Lahtista sekä Lempi ja Otto Tyyskää, kun vuosien päästä muistivat. Samalla kehoitamme Lauri Kosken, Uuno Rannan, Liisa ja Yrjö Ericksonin sekä Elli ja Ero Tuomisen, Pohjois-Ontariosta, jatkamaan haastetta.

V. HIETANIEMI, Juskatta via Sandspit, B.C., vastaa $12.00 saamiinsa haasteisiin ja toivoo, että jokainen työläistoveri, haastettu tai haastamaton tekisi samoin, muistaen, että Vapaus edustaa koko yhteiskunnan parasta, sillä se on työläisten ääni ja heidän oikeuksiensa puolustaja.

M. TALLGREN, Hudson, Ont., vastaa $3.00 F. Hakalan haasteeseen.

SELMA JA MATTI HIETALA, Windsor, Ont., vastaavat $3.00 Sulo Helmisen haasteeseen.

BERTHA JA UUNO SODERHOLM, Websters Corners, B.C., vastaavat $2.00 mr. ja mrs. A. Palttilan haasteeseen ja haastavat seuraavat: Emil Soderholm, Fort Frances, Ont., Bernhard Soderholm, Kenora, Ont., Hanna Blom, Finland, Ont. ja Onni Jokela, R.R. 1, Whonock, B.C.

ARMI JA ARVO SKYTTE, Webters Corners, B.C., vastaavat $2.00 saamiinsa haasteisiin ja haastavat seuraavat: Walter Rauma sekä Helmi ja Sam Lanki, Websters Corners, B.C., viemään haastetta eteenpäin oman harkintansa mukaan.

IDA JA FRED HOLMES, Sointula, B.C., vastaavat $1.00 Mauno Aholan haasteeseen.

Jatkuu 4:llä sivulla

Käyttäkää "TOP'S ALL" joka voittaa kaikki pesuaineet!
On valmistettu 7. aineesta. Siinä ei ole mitään jauhetta, rasvaa eikä gasoliinia.
Puhdistaa perusteellisesti, sulattaa lian ja jättää pysyvän kiillon. Se on mietoa eikä vaurioita maalia tai vernissaa. Uudistaa ja suojaa pinnan:
AUTOISSA: maaliin, niklattuihin osiin ja tekonahkaan.
KOTONA: lattia-tile-mattoon, posliiniin ja emaliin; maalatuihin seiniin, vernissaan, puuosiin, helloihin, jääkaappeihin, pöydänpäällisiin, ikkunalautoihin, kuvastimiin, metalliin ym.
Käyttäkää TOP'Sia kostean vaatteen avulla.
Saatavana paunan kannuissa. — Hinta $1.98.
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
100 Elm St. West Sudbury, Ontario

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kokous tänä iltana kello 7.30 illalla Finnish-haalilla.

Viiden Vekkulin harjoitukset tänä iltana Finnish-haalilla alkaen kello 7.30 illalla.

Vapauden johtokunnan kokous ensi torstaina kello 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

Työn Puiston sauna avoinna joka keskiviikko, lauantai ja sunnuntai kello 1—11 ip.

VISAN JA ALERTSIN BINGOPAARTIT ONNISTUIVAT HYVIN

Maanantaina Työn Puistossa järjestetyt Visan ja Alertsin bingopaartit onnistuivat hyvin, josta molempien seurojen puolesta halutaan lausua kiitokset osanottajille.

Samalla huomautetaan, että tavanmukaiset bingopaartit pidetään taas Työn Puistossa ensi maanantaina. Jos haluatte voittaa rahaa rahallanne niin tulkaa Työn Puistoon pelaamaan bingoa ensi maanantaina. Muistakaa "JAKKIPOTTI"on nyt $14.00.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-8729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

MAANMITTARI
Murray R. Maher, O.L.S.
Ontarion maanmittari
PUH. OS. 4-6348 HUONE 124
164 ELM ST. E. SUDBURY, ONT.

"BURNSOL"
POLTTOÖLJYÄ
Automaattinen täyttöpalvelu
24 tunnin
POLTTIMOPALVELU
KOLIA
"Clare Hecla" uuneja
Korkean laadun
C.I.L. MAALEJA
Vähittäismaksuehdot
EMPIRE COAL & LUMBER CO. LTD.
Puh. OS 5-6433
54 Elm St. W. Sudbury

Edustajakokouksen päättäjäiskonsertti ensi sunnuntaina

CSJ:n Sudburyn osaston toimesta järjestetään ensi sunnuntaina Finnish-haalilla edustajakokouksen ja Vapauden yhtiökokouksen päättäjäiskonsertti monipuolisella ohjelmalla alkaen kello 8 illalla.

Ohjelman alkaa Sävel-kuoro laulamalla O' Canadan, jonka jälkeen seuraa tervehdyspuhe. Tämän jälkeen kuoro esittää kolme laulua.

Tämän jälkeen wanupilainen Hako-oja esittää hanurisooloja ja Wanupin Visan tytöt esittävät tanssia. Saamme myös kuulla K. Salolta jutun ja Rauha Mäeltä yksinlaulua.

Edustajakokouksen puhuja tulee puhumaan, jonka jälkeen seuraa miesten laulua ja väliaika.

Väliajan jälkeen aloittaa ohjelman mandoliini- ja viuluorkesteri ja sen jälkeen saamme kuulla Eero Kinoksen ja Leo Niemen säestyksellä. Alertsin tytöt tulevat esittämään intiaanitanssin. Lopuksi saamme kuulla Leo Niemen hanurisooloja ja ohjelma päättyy kuoron CSJ:n marssin esitykseen.

Ravintolalippu päättäjäiskonsertin maksaa ainoastaan 85 senttiä. Toivotaan runsasta osanottoa.

Naistenkerho kiittää

CSJ:n Sudburyn osaston naistenkerho kiittää yleisöä bingotilaisuutensa hyvästä kannatuksesta ja bingovoittojen lahjoittajia.

Kerho kokoontuu jälleen tiistaina lokakuun 4 pnä kello 7.30 illalla.

Ensimmäinen kirjasto avataan Capreolissa

Capreol. — Ensimmäinen yleinen lainakirjasto avataan täällä lokakuun 4 päivänä.

Mrs. D. Kilgour, joka edustaa CNRA:n järjestöä (Canadian National, Recreation Associationia) pyysi käyttää kauppalan talon huonetta kaksi kertaa viikossa. Mrs. Kilgour on kirjastokomitean johtaja.

Valtuusto antoi pyyntöön luvan maanantaina ja perjantaina on kirjasto avoimena kauppalan talossa kello 7 ip. kello 9 ip. Kirjaston kirjojen lainauksesta peritään aikuisilta dollari vuodelta, opiskelijoilta 50 senttiä ja lapsilta 25 senttiä.

Mrs. Kilgour sanoi, että ensiksi on lainakirjastossa 500 kirjaa lainattavana.

Ikkunat ja ovet erikoisalamme

Nykyaikaisilla koneilla varustetussa verstaassamme kykenemme valmistamaan kaikenkokoisia PUISIA IKKUNOITA JA OVIA sekä niiden KEHYKSIÄ. Välitämme myös valmiita sisä- ja ulko-ovia kohtuullisiin hinnoiin.

Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte ja Barclay pöytälevyjä
Metallireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa

"Thix Jelled" uutuusmaali on
Mainioin kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivava ja helppoa maalata. — Ei tipu penselistä.

SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromlak, omist.
Puh. OS. 5-6771, ill. OS. 3-9055 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

RULLATIKETTEJA
Sopivia käyttää iltama-, juhla- ja tanssitilaisuuksien ovi- ja ravintolalippuina.
VARASTOSSAMME ON:
"ADMIT ONE",
10c, 20c, 50c, 75c, ja $1.00 lippuja
KUSSAKIN RULLASSA ON 2000 LIPPUA.
Hinta $1.25 rulla
MYÖSKIN ON SAATAVANA
KAKSOISRULLA
missä on "Admit One"-lipun lisäksi myös "KUPONKI", molemmat varustettu samalla numerolla.
Kaksoisrullan hinta $2.45 kpl.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

Virtaset ja Lahtiset esitettiin onnistuneesti sunnuntaina

Viime sunnuntaina esitettiin Finnish-haalin näytelmäseuran toimesta "Virtaset ja Lahtiset" -niminen huvinäytelmä verraten onnistuneesti. Näytelmä esitettiin ensimmäisen kerran viime kevät-talvena, josta tietenkin johtui, että näytelmää katsomaan ei saapunut niin paljon yleisöä, kuin olisi ollut toivottavaa. Näytelmän pääosilla esiintyi sellaisia "tekijöitä" kuin Rauha Mäki, Uno Koski Impi Mähönen, Kalle Salo, Iris Hakala, Norma Skuro ja Ilse Knaus Nuorempaa näyttelijäpolvea edustivat Douglas Grenon, Karl Palomäki, Harold Huhtanen ja Ritva Kassinen.

Yleisö oli näkemäänsä tyytyväinen.

SÄVEL KUORON KOKOUS KESKIVIIKKONA

Sävel -kuoron kokous pidetään keskiviikkona, tk 28 pnä, alkaen kello 7.30 Finnish-haalilla. Kokouksessa keskustellaan seuran toiminnasta ja samalla harjoitetaan niitä lauluja, jotka esitetään ensi sunnuntaina edustajakokouksen päättäjäiskonsertissa.

Kaikki kuorolaiset mukaan.

Työttömyys tulevana talvena tulee olemaan vakava

Ensi talven työttömyystilanne näyttää hyvin uhkaavalta, sanoi Kansallisen työnvälitystoimiston Sudburyn konttorin johtaja W. J. Powell viime viikon lopulla.

Hän sanoi että mahdollisesti se ei tule olemaan kaikkein pahin Sudburyn kohdalta, mutta yleensä se tulee olemaan pahempi. Hän oli sitä mieltä, että pitäisi muodostaa talvityötä harkitseva komitea, johon pitäisi nimittää paikkakunnan pappeja, kunnan virkailijoita, eri järjestöjen edustajia ja pankkien johtajia.

Hän sanoi hänellä olevan ainoastaan $200 käytettävänään ja sellainen voisi yksinomaan mennä sanomalehtimainostukseen. Hän oli sitä mieltä, että tällainen komitea voisi käsitellä talvityöohjelmaa.

Neelon-Garsoniin suunnitellaan likaviemärilaitosta

Garson. — Neelon-Garsonin kunnen esimies Leo Jones tiedoitti viime viikon lopulla, että Neelon-Garson kunnassa voidaan valmistaa likaviemärilaitos vuoden 1961 loppuun mennessä koska Ontarion kunnallislautakunta on hyväksynyt suunnitelman, jonka mukaan likaviemärilaitos tulisi maksamaan $890,000. Sivulinjojen osuus tulisi maksamaan $367,000.

Suunnitelman mukaan tällä voitaisiin rakentaa likaviemärin päälinja ja sivulinjat asutuille alueille.

"Ainoa mikä estää meidät rakennuttamasta tätä liatosta on jos urakoitsijat haluavat 10 prosenttia enemmän kuin me olemme arvioineet", sanoi mr. Jones.

Hän oli sitä mieltä, että työt tulln alkamaan kahden kuukauden sisällä. Hän sanoi, että ellei päälinjaa saada valmiiksi tän äsyksynä, niin kunta tulee tekemään sen talvityönä, jolloin kunta voi säästää 75 prosenttia työkustannuksista. Hän sanoi, että Ontarion vesiresurssien komissio rakennuttaa päälinjan. Kunta rakentaa likaviemärilinjat asuntojen alueelle ja asuntojen omistajat joutuvat maksamaan tästä johtuvat kulut.

Tiesittekö, että...

— Palkokasvit olivat jo tunnettuja 2,200 vuotta ennen ajanlaskumme alkua.

— Itä-Siperiassa on aurinkoisia päiviä yhtä paljon kuin Italiassa ja talviaurinkoa enemmän kuin Krimillä.

KUOLLUT

VIKTOR SALO

kuoli Pioneer Manor vanhainkodissa Sudburyssa, maanant, syyskuun 26 pnä 1960 74 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäl kolme poikaa Wilfred Sudburyssa, Taisto Torontossa ja Arne Suomessa, sekä kaksi tytärtä, mrs. Wilfred Gascon (Mamie) Copper Cliffissa ja mrs. Elli Kamppinen Suomessa.

Vainaja lepää Jackson & Barnard hautaustoimistossa, 233 Larch Street. Tautajaiset toimitetaan hautaustoimiston kappelista keskiviikkona, kello 2 iltap. Park Lawn hautausmaahan.

Vapauden kannattajilla tilaisuus osallistua liikkeen yhtiökokoukseen

Ensi lauantaina pidetään Sudburyn Finnish-haalilla Canadan Suomalaisen Järjestön edustajakokous alkaen klo 10 aamulla ja sunnuntaina kello 11 alkaa vapauden yhtiökokous.

Canadan Suomalaisen järjestön ystävillä on oikeus saapua edustaja kokoukseen ja heillä on samalla oikeus osallistua keskusteluihin ja tuoda mielipiteensä esille, mutta päätösoikeus on vain valituilla edustajilla.

Vapauden tilaajilla ja lukijoilla on tilaisuus saapua Vapauden yhtiökokoukseen ja samalla heillä on oikeus osallistua yleiseen keskusteluun ja toivotaan, että mahdollisimman paljon Vapauden kannattajia saapuisi kokoukseen tuomaan vapaasti mielipiteensä esille lehtemme kaikista asiosta.

Canadan tulisi noudattaa itsenäistä politiikkaa

Mr. Bruce Magnuson, Canadan Kommunistipuolueen Ontarion johtaja, piti puheen tk. 25 päivänä kommunistipuolueen Sudburyn komitean järjestämässä kokouksessa.

"Sota ei ole kiertämätön, koska YK:ssa olevat maailman laajuiset voimat kannattavat rauhaa. Tämä on tulos niistä niistä monista Yhdistyneitten Kansakuntiin liittyvistä uusista kannattavista voimista", sanoi mr. Magnuson.

"Canadan kansalla on läheiset kosketukset niiden tapausten kanssa mitä tapahtuu maailmassa. Kullakin paikkakunnalla on tarpeellista taistella puolueettomuuden, Canadan itsenäisyyden, rauhan ja aseistarisumisen puolesta.

"Taloutemme liittyminen Yhdysvaltain talouteen on vaarallista ja jos tällainen jatkuu me voimme menettää itsenäisyytemme. Onneksi nykyään kehitetty kaikkien Canadan kansankerrosten keskuudessa liike erota Yhdysvaltain militaristien politiikasta."

Kokouksessa päätettiin lähettää pääministeri Diefenbakerille sähke jossa mm. sanotaan:

Canadan tulee mukautua uusiin suhteisiin Yhdistyneissä kansakunnissa. Canadan tulee ristäytyä irti imperialistisista sotaseikkailuista, julistautua itsenäiseksi ja noudattaa itsenäistä taloudellisen kehityksen ohjelmaa ja laajentaa maailmankauppaa erikoisesti silmällä pitäen uusia itsenäisyyttä saavuttaneita kehittymättömiä kansakuntia.

Oppilasmäärä kaksinkertaistuu 10 vuoden aikana

Ontarian opetusministeri Robarts sanoi North Bayssa viikon lopulla, että Ontarion koulujen oppilasmäärä kaksinkertaistuu seuraavan 10 vuoden kuluessa.

"Meidän edessämme on mielikuvituksellinen tulevaisuus", sanoi hän Pohjois-Ontarion keskikoulujen lautakuntien yhteisessä kokouksessa. Hän oli sitä mieltä, että hallitus voi täyttää sille kuuluvat tehtävänsä tässä suhteessa.

Mr. Robarts sanoi, että ongelman tulee olemaan opettajain kouluuttaminen ja sanoi, että opettajain oppitasoa tullaan korottamaan.

Mine-Millin osastot neuvottelevat

Mine Millin No. 2 piirin presi dent Mike Solski tiedoitti viime viikon lopulla, että Mine Millin union osastojen edustajat kokoontuvat maanantaina Winnipegissä neuvottelemaan tulevista työehtosopimuksista.

Neuvotteluihin osallistuvat Mine-Millin Thompsonin osasto 1026, Sudburyn osasto 598, Port Colbornen osasto 637, Trailin osasto 480 ja Kimberleyn osasto 651 edustajat.

Thompsonin osasto 1026 on neuvotellut Incon kanssa työehtosopimuksesta viime heinäkuusta lähtien, mutta työehtosopimusta ei ole tähän mennessä saatu. Neuvottelut alkavat uudelleen ensi keskiviikkona.

Diefenbaker hylkää N-liiton ehdotukset

(Jatkoa 1. sivulta)

aseistariisumisneuvottelujen epäonnistumisesta on hänen mielestään langetettava Neuvostoliiton pääministerin harteille hän sanoi, että Neuvostoliitto ei halua yhtyä leikkiin paitsi sen itsensä asettamien sääntöjen mukaisesti.

Diefenbakerin oli määrä puhua eilen Yleiskokouksessa, jonne hän aikaisemmin lähetti vain ulkoministerinsä, mutta johon hän päätti osallistua itsekin viime hetkellä saatuaan tietää, että lukuiset valtionjohtajat olivat päättäneet noudattaa Neuvostoliiton pääministerin kehoitusta ja saapua Yleiskokoukseen muodostaen siitä tavallaan huipputason neuvottelun.

Nainen puukotettiin kuoliaaksi Capreolissa lauantaina

Viime lauantai-iltana löydettiin täällä olevasta asunnosta mrs. Rose Kennedy puukotettuna kuoliaaksi. Hänen miehensä Watson Kennedy palattuaan veljensä Rhealin kanssa Sudburysta, jossa he olivat seuraamassa jääkiekkopeliä, löysi ruumiin ja ilmoitti poliiseille.

Poliisit ovat pidättäneet 15-vuotiaan nuorukaisen epäiltynä murhaan syylliseksi. Lääkäri toimitti sunnuntaina ruumiin tarkastuksen. Lääkäri ei ollut vielä antanut virallista lausuntoa tutkimuksensa tuloksesta, mutta annettujen tietojen perusteella ruumiissa on havaittu ainakin 12 puukonhaavaa.

Poliisit tutkivat asiaa.

Pioneer Manorin rakennusta laajennettanee

Vanhain kodin Pioneer Manorin lautakunta on sitä mieltä, että Pioneer Manorin rakennusta laajennetaan niin paljon, että sinne mahtuu 32 lisävuodetta, tiedoitettiin viime viikon lopulla. Tämä arvioidaan tulemaan maksamaan noin $50,000.

Lautakunnan rahastonhoitaja George Turner sanoi, että Chelmsford - Blezard Valley Municipal Asosiationiin kuuluvat kahdeksan kuntaa 31 vanhainkodin piirin kuuluvasta kunnasta vastustaa Pioneer Manorin laajentamista. Hän sanoi, että tämän yhdistyksen jäsenet haluavat uuden vanhainkodin rakentamista farmialueelle.

Hän sanoi, että suurin osa vanhainkotia kannattavista kunnista kannattaa vanhainkodin laajentamista siinä määrin, että että saadaan 32 lisävuodetta Pioneer Manoriin. Capreol kannattaa Pioneer Manorin laajentamista niin että voitaisiin sijoittaa lähes 100 uutta vuodetta.

Mr. Turner sanoi, että kuluvan viikon keskiviikkona pidetään kokous, jossa päätetään lopullisesti Pioneer Manorin laajentamisesta.

KUUDENTUHANNEN DOLLARIN RAJAPYYKKI SIVUUTETTU

(Jatkoa 2. sivulta)

SANNI GUSTAFSON, Websters Corners, B.C., vastaa $1.00 A. Kosken haasteeseen ja haastaa mr. ja mrs. Wm. Ojaniemen, Websters Cornersista B.C.

ELIAS KAARTINEN, R.R. 1, Burks Falls, Ont., vastaa $1.00 Karl Mankisen haasteeseen ja haastaa seuraavat: Antti Javanainen, Vili Holtta, Maiju ja Niilo Latvanen sekä Tyyne Sinervo, kaikki Torontosta, Ont.

EVA JA LAURI SYRJÄLÄ, Sointula, B.C., vastaavat $1.00 Elli Tainion haasteeseen.

LIISA JA ERKKI SYRJÄLÄ, Sointula, B.C., vastaavat $2.00 Ida Gustafsonin haasteeseen.

LIISA JA MATT SYRJÄLÄ, Sointula, B.C., vastaavat $2 00 Ida Gustafsonin haasteeseen.

ELLEN JA JOHN LANQUIST, Sointula, B.C., vastaavat $5.00 Aili ja Matti Andersonin haasteeseen ja haastavat mr. ja mrs. Onni Millalan, Sunburysta, B.C.

LYYLI JA VILHO TUOKKO, Port Arthur, Ont., vastaavat $3.00 saamiinsa haasteisiin ja haastavat seuraavata: Fanny ja Niilo Ketola, Port Arthur, Ont. sekä Elma ja Bill Berglund, South Gillies, Ont., jatkamaan haastetta.

JACK LAKE, Ladysmith, B.C., vastaa $2.00 Taava Maunuksen sekä Fini ja Vic. Maunuksen haasteisiin.

AINO JA ONNI KOSKINEN, Vancouver, B. C. lahjoittavat $2.00 Vapauden hyväksi.

MR. JA MRS. JOHN LEHTO, Mokomon, Ont. vastaavat $4.00 mr. ja mrs. A. Leväsen haasteeseen.

JALMAR RANTA, Port Arthur, Ont. vastaa $2.00 saamaansa haasteeseen ja haastaa kaikki myöhästyneet tekemään lahjoituksen haasterahastoon.

OIKAISU: Syyskuun 15 päivän Vapaudessa virheellisesti julkaistiin kaksi kertaa seuraava: MR. JA MRS. K. OJALA, Mokomon, Ont. vastaavat $2.00 A. Leväsen haasteeseen. Toisella kohdalla olisi pitänyt olla: MR. JA MRS. EMIL TEITTO, Mokomon, Ont. vastaavat $2.00 A. Leväsen haasteeseen.

Tässä katsauksessa	$ 109.00
Ennen julkaistuja	5,957.55
Yhteensä	$6,066.55

Uusi verraton VÄRIELOKUVA
"NUORI MYLLÄRI"
esitetään seuraavissa paikoissa:
SUDBURY, Sampo haal., perjant. syysk. 30 p. klo 7 ja 9 ip.
LONG LAKE, Suomirannan haal., lauant. lokak. 1 p.
HEARST, Korkeakoulun alakerr., maanant. lokak. 3 p.
KAPUSKASING, Oragne haal., tiist. lokak. 4 p.
COCHRANE, Orange haal., keskiv. lokak. 5 p.
KIRKLAND LAKE, Polish haal., torst. lokak. 6 p.
S. PORCUPINE, Finnish haal., perjant. lokak. 7 p.
TIMMINS, Harmony haal., lauant. lokak. 8 p.
Kaikki alkamisajat klo 8 ip. paitsi Sudburyn kaksi esitystä.
SISÄÄNPÄÄSY: AIKUISET $1.00, LAPSET 25c
Canadian Oliver Shows.
27—29

ERIKOISHUVIMATKA ENSI TOUKOKUUSSA
M.L. GRIPSHOLM
New Yorkista suoraan Helsinkiin
Lähtien New Yorkista toukokuun 2 pnä, saapuen Helsinkiin toukokuun 12 pnä

Hauska ja vaivaton matka Suomeen matkustaville, säästytte juna- ja laivamuutoista. — Laivalla on erikoista suomalaista ohjelmaa, paljon huvia ja hauskaa. — Tehkää paikkatilauksenne tänään, että saatte hyvän paikan laivasta.

VAPAUS TRAVEL AGENCY
Lahjapaketteja ja rahalähetyksiä Suomeen
Matka- ja matkatavaravakuutuksia
100 Elm Street West. — P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

Harvestibingopaartit ovat ovella

Vähän toista viikoa eteenpäin järjestetään Finnish-haalille tavallinen vuotuinen harvestibingo. Siis ensi viikon torstaina, lokakuun 6 pnä, nähdään Finnish-haalilla tavallista komeammat bingopaartit, jossa on mahdollisuus voittaa erilaisia maataloustuotteita. Kaiken kukkuraksi illan päävoittona tulee olemaan noin 20 paunan kalkkuna.

Harvestibingokomitean taholta tiedoitetaan että lahjavoittoja otetaan vastaan Vapauden konttorissa ja Finnish-haalilla ja jos on sellaisia jotka haluaisivat lahjoittaa bingovoittoja tähän tilaisuuteen, eivätkä voi tuoda niitä, niin ne haetaan mielihyvin kotoa kun vain lahjoituksista tiedoitetaan.

Siis suurin joukoin harvestibingoon lokakuun 6 pnä. Pelaamaan aletaan kello 7.330 illalla.

Hääkutsu

Ystävällisesti kutsumme kaikkia sukulaisia ja ystäviä saapumaan tyttäremme

ARLINE JUDITH'in

ja

MR. MAUNO S. MÄKYSEN

häätilaisuuteen, joka pidetään Wanupin haalilla lauantaina, lokakuun 22 pnä klo 8 illalla.

Vihkiminen toimitetaan St. John's Luterilaisessa kirkossa, Pine Street, Sudbury, Ont., klo 2 iltapäivällä.

MR. JA MRS. LEO WIITA,
R.R. 3, Sudbury, Ontario

OLETTEKO NÄHNEET HAUSKEMPAA ELOKUVAA kuin

VATSA SISÄÄN RINTA ULOS
HELGE HERALA · TOMMI RINNE
MARJATTA KALLIO
OHJAUS AARNE TARKAS
Kannattaa tulla katsomaan pitkänkin matkan takaa!
Esitetään seuraavilla paikkakunnilla:
NIPIGON, Elk's Hall maanantaina lokakuun 3 p. klo 8.00.
SOUTH GILLIES, Community Centre tiistaina 4 p. klo 8.00.
KAMINISTIQUIA, Pohjolan haalilla keskiviikkona 5 p. klo 8.00.
NOLALU, Finnish Hall torstaina lokak. 6 p. klo 8.00.
MOKOMON, Union Hall perjantaina lokak. 7 p. klo 8.00.
TARMOLAN HAALILLA lauantaina lokak. 8 p. klo 8.00.
PORT ARTHUR, Työn Temppelissä sunnuntaina 9 p. klo 8.00.
Liput tähän näytökseen saatavana ennakolta.
Aikuset $1 — lapset 25c — Canadian Finnish Movies —

CSJ:n Sudburyn osaston toimesta Järjestömme edustajakokouksen ja Vapauden yhtiökokouksen

PÄÄTTÄJÄISKONSERTTI

FINNISH-HAALILLA, SUDBURYSSA
SUNNUNTAINA, LOKAKUUN 2 PÄIVÄNÄ
alkaen klo 7.30 illalla

OHJELMA:

O Canada	Sekakuoro Sävel, joht. Rauha Mäki
Tervehdyspuhe	Edwin Suksi
Kuorolaulua	Sekakuoro Sävel
Haitarisoolo	Risto Hako-Oja
Tanssia	Wanupin Visan tytöt
Soololaulua	Rauha Mäki
Intiaanitanssi	Alertsin tytöt
Puhe	Edustajalta
Joukkolaulua	Miehet

VÄLIAIKA 20 M.

Soittoa	Mandoliiniorkesteri, joht. Laila Tammi
Soololaulua	Eero Kinos
Pakina	Kalle Salo
Haitarisoolo	Leo Niemi
Soololaulua	Douglas Grenon
Puhe	Edustajalta
CSJ:n marssi	Sekakuoro Sävel

RAVINTOLALIPPU 85c.

Sudburyn ja ympäristön suomalaiset, tulkaa nauttimaan hyvästä ohjelmasta ja tutustumaan CSJ:n edustajakokouksen ja Vapauden yhtiökokouksen edustajiin!

Uudet 45-KIERTONOPEUDEN TRIOLA ÄÄNILEVYT NYT SAATAVANA!

Jokaisessa levyssä NELJÄ KAPPALETTA, kahden tavallisen levyn ohjelma..

NE 194 Mauno Kuusisto ja George de Godzinsky yhtye Kansanlauluja
Vallinkorvan laulu (Mauno Kuusistolla on kaunis ääni)
Kesäpäivä Kangasalla
Itkevä huilu
Oi muistatko vielä

NE 205 Kalevi Korpi laulaa — Hieno levy
Espanjatar, valssi, Kalevi Korpi ja Marja Eskola
Suutelen kättänne Madame, tango
Muistoja Ukrainasta, foksi
Begin the Beguine

NE 207 Matti Jurva laulaa:
Viipurin Vihtori, polkka
Savotan Sanni, jenkka
Pohjanmaan junassa, jenkka
Savonmuan Hillima, valssi

NE 208 Paul Norrback ja Mikko von Deringer yhtyeineen:
Unelmia, beguine
Toiveita, tango
Ilon illat, valssi
Ikävöintiä, tango

NE 211 Lasse Huurre, Paul Norrback ja M. von Deringer yhtyeineen:
(Tässä levyssä kuulette uuden ja hyvän laulajan Lasse Huurteen.)
Manjuska, foksi
Ikävöintiä, tango
Unelmia, beguine
Toiveita, tango

HINTA AINOASTAAN $2.00 KPL.
(Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut.)

Lähetämme levyjä kaikkialle Canadassa ja Yhdysvalloissa.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
Box 69 Sudbury, Ontario